

DRAUGAS

PERIODICALS
July 17, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 17, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-16-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 137
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Skautai: pranešimas apie „Pasakų šalies“ stovyklą Rake; „Draugystės tilto“ stovykla Dainavoje. 2 psl.

Ar nereikėtų persvarstyti Lietuvos valstybės švenčių, – klausia vedamajame Bronius Nainys; JAV LB Kultūros tarybos projektą „Lietuvių pėdsakais Amerikoje“ įgyvendinant. 3 psl.

Naujienas iš Auksučių ūkio perduoda lietuvių viešnia iš Amerikos; „Šeimininkų kertelėje“ – užkandžiai ir salotos. 4 psl.

Po senąjį ir naująjį Žemgalos kraštą Latvijoje pasidarius. 5 psl.

Petras Petrutis ragina ruošti Dariaus ir Girėno skrydžio 70-mečiui; išpūdziai iš Lietuvių Tautinės sąjungos gegužinės; kviečia Čikagos ir apylinkių vandens parkai. 6 psl.

Sportas

* Krepšininkas Artūras Karnišovas Ispanijos krepšinio klubą „FC Barcelona“ informavo apie savo pasitraukimą iš krepšinio. 31 metų 204 cm ūgio puolėjo žaidimas nepatenkino ir klubo trenerių, kurie nusprendė nepratešti sutarties su A. Karnišovu.

* Krepšininkas Darius Songaila pirmadienį per pirmąsias NBA vasaros stovyklos Bostone rungtynes su „New Jersey Nets“ krepšininkais „Boston Celtics“ komandai pelnė 7 taškus. Pradiniame penkete rungtynes pradėjęs 24 metų 206 cm ūgio puolėjas iš Lietuvos žaidė 28 min.

* Pasaulio paprastų šaškių kadetų (iki 16 metų ir jaunesni) viceempione merginų varžybose tapo šiaurietė Simona Kulakauskaitė.

Naujausios žinios

* EK žinovai palankiai įvertino užkrečiamųjų ligų kontrolę ir profilaktiką Lietuvoje.

* Kauno apskrities tar-nautojai ruošiasi streikui.

* Seimo pirmininko pasiūlytas partijų susitarimas bus pasirašomas be opozicijos.

* Sostinės savivaldybė paskelbė kovą Vilniuje nelegaliai dirbantiems gidams.

* Rengdamasi narystei ES, Lietuva šiemet atliko 80 proc. planuotų darbų.

* JAV prezidentas pristatė naują valstybinio saugumo planą.

* Ispanijoje suimti trys itariami „al Qaeda“ nariai.

Lietuvos rinkos žinovai numato tolesnį JAV dolerio silpnėjimą

Lietuvos rinkos specialistai spėja, kad artimiausiu metu JAV doleris silpnės, o euras kils. Tačiau pirmadienį euro kursui susilyginus su doleriu, Lietuvos verslininkai per daug padėties nedramatina, o kai kurios bendrovės iš dolerio nuosmukio sugebėjo ir neblogoi uždirbti, rašo dienraštis „Verslo žinios“.

Pirmadienį euro vertė pasiekė 1.0025 dolerio.

Vilniaus banko prezidento patarėjas Gitanas Nausėda mano, kad sugriautas investuotojų pasitikėjimas JAV akcijų rinka dar ilgokai atsilieps dolerio nenaudai. „Doleris galėtų atsigauti nebent tuomet, jei investuotojai noriai pirktų JAV akcijų už dolerius. Artimiausiais metais tokia perspektyva mažai tikėtina“, sakė G. Nausėda.

Nukelta į 5 psl.

Pateikta paraiška „Lietuvos dujų“ pardavimo konkursui

Rusijos susivienijimas „Gazprom“ ir didžiausia dujų importuotoja į Lietuvą bendrovė „Dujotekana“ antradienį pateikė pirmą paraišką dalyvauti 34 proc. dujų bendrovės akcijų pardavimo konkurse, patvirtino „Dujotekanos“ generalinis direktorius Raimundas Paliukas. Dokumentus Turto fondui jis pateikė kartu su „Gazprom“ dujų tiekimo ir realizavimo valdybos viršininko pavaduotoju Vladimir Obuchov.

Pasak R. Paliuko, „Gazprom“ ir „Dujotekana“ kurs susivienijimą, jei „Lietuvos dujų“ privatizavimo komisija pripažins abi įmones atitinkančias konkurso reikalavimus. Susivienijimą jos turės sukurti iki rugsėjo 11-osios, kai baigsis pirmųjų konkursinių pasiūlyimų priėmimas.

Trečdalis „Lietuvos dujų“ akcijų bus parduodama dujų tiekėjui, kuris turi gamtinių dujų išteklius. Nukelta į 5 psl.

Ekskursijoje po praėjusių šimtmečių Vilnių dalyvavo sostinės meras Artūras Zuokas (kairėje) ir premjeras Algirdas Brazauskas (dešinėje). Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Vilniaus centre archeologai rado žmonių kapavietę

Vakarus. Tačiau, pasak archeologo, kūnai buvo palaidoti ne bažnyčios teritorijoje.

L. Kvizikevičiaus teigimu, „po 1799 metų caro įsakymo, draudžiančio laidoti žmones bažnyčių šventoriuje, prasidėjo naujas kapinių kūrimo etapas“.

Archeologams palaikai „didelio išpūdzio“ nepadarė. L. Kvizikevičius ir R. Jarockis sutartinai teigė, jog kapavietės nėra labai senos. „Jei jos būtų 15 amžiaus – tada kitas reikalas“, sakė archeologai.

Netoli kapavietės archeologai taip pat aptiko 17 amžiaus medinio pastato liekanas bei koklinę krosnį. Archeologai spėja, kad pastatas buvo sudegintas 1655 metais, rusų kariuomenei nusiaubus Vilnių.

Archeologai aptiko daug juos sudominusių radinių: T. Vrublevskio gatvėje buvo atkastas 19 amžiaus vandentiekio katilas, statinių liekanos. Nukelta į 5 psl.

Lietuva prašo ES ministrų užtarimo dėl žemės ūkio

„Europos Sąjungos (ES) siūlomi referenciniai laikotarpiai, kurių rodikliais remiantis valstybei nustatomos kvotos, ir nepakankamos žemės ūkio produkcijos kvotos apsidunkintų situaciją žemės ūkyje“, teigia Žemės ūkio ministerija (ŽŪM).

Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos žemės ūkio ministras Jeronimas Kraujelis kreipėsi į ES valstybių žemės ūkio ministrus ir diplomatus, siūlydamas peržiūrėti referencinius laikotarpius ir pabrėždamas Lietuvos specifinę žemės ūkio raidos situaciją, kurią derdybė turėti būti atsižvelgti.

ES siūlo nustatant tiesiogines išmokas ir kvotas tam tikriems produktams taikyti 1995-2000 metų referencinius laikotarpius, tuo tarpu Lietuva norėtų, kad įvairioms sritims referenciniai laikotarpiai būtų pasirinkami iš 1990-2000 metų periodo.

Nukelta į 5 psl.

Tikimasi Lietuvos, NATO, Rusijos ir ES ryšių

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) – JAV administracijos pareigūnė teigia, kad iš NATO nare tapusios Lietuvos tikimasi, kad ji visapusiškai prisidės prie NATO ryšių su Rusija ir Europos Sąjunga (ES).

„J NATO ir ES įstoja Lietuva, kaip šių organizacijų narė, prisidės prie šių organizacijų darbo plėtojant santykius su Rusija ar JAV“, po susitikimo su Lietuvos užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu sakė pirmadienį Vilniuje viešėjusi JAV valstybės sekretoriaus pavaduotoja Europos ir Eurazijos reikalams Elizabeth Jones.

Ji nekommentavo Lenkijos prezidento Aleksander Kwasniewski pasiūlymo kurti naują Vidurio ir Rytų Europos NATO narių bei kandidatų regioninę organizaciją, bet priminė, kad NATO pogrūpių nėra. Tuo tarpu santykiams su

narystės NATO siekiančiomis valstybėmis, pasak jos, yra skirta Taikos bendradarbiavimo programa, padedanti sukurti aktyvius santykius su kandidatėmis į NATO ir pagerinti jų pasiruošimą narystei.

A. Kwasniewski liepos 5 d. Rygoje po susitikimo su Latvijos vadove Vaira Vyke-Freiberga pareiškė ketinąs sudaryti naują Europos valstybių regioninę organizaciją, kurią sudarytų „Vilniaus dešimtuko“ ir Višegrado grupės. A. Kwasniewski pabrėžė, jog ši idėja turės svarbią reikšmę ne tik Vidurio ir Rytų Europos regionams, bet ir už jų ribų, taip pat vylėsi, kad Rygos susitikimo dalyviai pritaris šiam siūlymui.

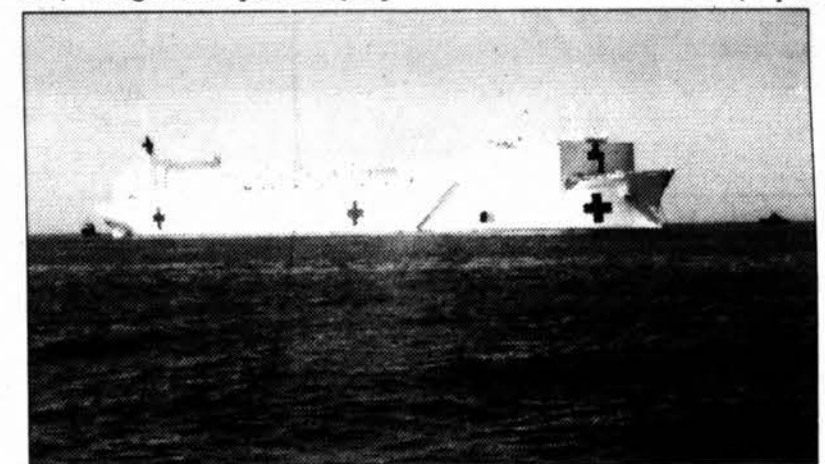
„Vilniaus dešimtukui“, kurį sudaro narystės NATO siekiančios valstybės, priklauso Nukelta į 5 psl.

Amerikiečiai konsultuoja Lietuvos medikus ir ligonius

Klaipėda, liepos 16 d. (Elta) – Dalyvauti tarptautinėse pratybose „Rescuer Medceuer 2002“ prie Lietuvos krantų atplaukusio JAV karo laivo ligoninės „Comfort“ medikai konsultuoja kolegas iš Lietuvos. Amerikos gydytojai apžiūrėjo ir apie 30 specialiai atrinktų ligonių.

Kaip antradienį sakė JAV laivo „Comfort“ chirurgijos skyriaus vadovas Ralph Jones, daugiausia pacientų ap-

žiūrų metu buvo tikslinamos diagnozės. Jis pažymėjo, kad visais atvejais jos nesiskyrė nuo tų, kurias buvo nustatę Lietuvos medikai. Kokių nors ypatingų atvejų jis sakė negalįs išskirti. Daugiausia tai buvo sužeisti ir sunkiomis ligomis sergantys pacientai. Tarp jų ir Lietuvos kariuomenės šaukfinis Artūras Valionis, prieš keletą savaitių pratybose netekęs rankos. Nukelta į 5 psl.

Prie Lietuvos krantų artėja JAV karo laivas-ligoninė „Comfort“. Romando Žubrio (Elta) nuotr.

Pasaulio naujienos

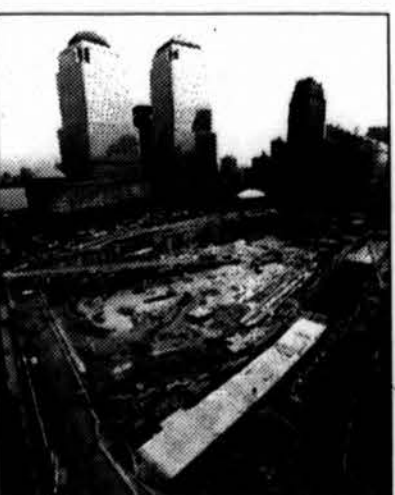
(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV Senatas balsavo už tai, kad būtų peržiūrėta JAV korporacijų finansinės atsakomybės praktika ir imtasi priemonių patraukti baudžiamojon atsakomybėn firmų vadovus bei valdytojus už investuotojų bei tarnautojų klaidinimą. Respublikonai pritarė demokratų siūlymui po virtinės skandalų, susijusių su tokių firmų kaip „WorldCom“ ir „Enron“ finansinėmis ataskaitomis. Demokratai taip pat pasiūlė sudaryti nepriklausomą stebėtojų tarybą, kuri nustatytų ir įdiegtų praktikoje atsakomybės etikos normas bei finansinės informacijos atvirumo reikalavimus.

JAV prezidentas George W. Bush pažadėjo konsultuotis su sąjungininkais dėl tolesnio karo su terorizmu kurso. Tuo tarpu Europoje ir kituose pasaulio regionuose didėja susirūpinimas, kad Vašingtonas gali imtis vienašališkų veiksmų. JAV sąjungininkai vis griežčiau kritikuoja JAV pla-

nus panaudoti karinę jėgą siekiant nuo valdžios Irake nušalinti Saddam Hussein režimą.

Cia stovėjo World Trade Center.

New York. Trumpa, bet iškilminga ceremonija World Trade Center dangoraižių nuolaūžų palaidojimo vietoje pirmadienį buvo oficialiai baigti žuvusiųjų palaikų ir kaltinamųjų įrodymų paieškos darbai. Nuolaūžų laidojimo aikštelėje New York'o Staten Island vykusioje ceremonijoje dalyvavo žuvusiųjų žmonių artimieji. Po rugsėjo 11-osios ata-

kos sugriuvusių dangoraižių vietoje pradėjus griuvėsių valymo operaciją, Staten Island buvo vėl atidarytas savartynas, kuriame vyko tiek fiziniai, tiek psichologiniai itin sunki palaikų bei daiktų paieška ir nuolaūžų rūšiavimas. Per 10 mėnesių į savartyną sunkvežimiais suvežta beveik 2 mln. tonų nuolaūžų iš vadinamojo Epicentro. Deja, į dangoraižius įsirežusių lėktuvų juodosios dėžės nebuvo rastos – neaptikta nė vienos jų detalės ar nuolaūžo.

New York'o policijos pareigūnai gali būti dislokuoti penkiose valstybėse įgyvendinant didelio užmojo planą suteikti šio miesto policijos pajėgoms galimybę kovoti su terorizmu visame pasaulyje. Šis departamentas norėtų dislokuoti savo policininkus Londone, Toronte, Prancūzijos Lione mieste, kuriame įsikūręs Interpolas, taip pat iki šiol nenumatytose Izraelio ir Vokietijos miestuose. Vienas užsienyje dirbsiančių pareigūnų uždavinys turėtų būti žvalgybos duomenų rinkimas.

EUROPA

Londonas. Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair

antradienį sakė, jog būtina imtis užkardymo veiksmų dėl sparčiai augančios Irako prezidento Saddam Hussein keliamos grėsmės. Tačiau jis pabrėžė, kad dar nepriimta jokių sprendimų dėl galimų karinių veiksmų prieš S. Hussein režimą. „Nėra jokių abejonių, kad Irakas kelia grėsmę, masinio naikinimo ginklų pavoją“, sakė T. Blair, pridurs, jog ši grėsmė „ne mažėja, bet sparčiai didėja“.

Briuselis. Europos Sąjungai pirmininkaujanti Danija pirmadienį pripažino, kad ES žemės ūkio ministras baigus derybas dėl politikos reformos, dideli nuomonių skirtumai liko neišspręsti. Europos Komisijos ketinimams pertvarkyti Bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kurios biudžetas kasmet siekia 40 mlrd. eurų, griežtai priešinas Prancūzija, Italija bei Ispanija. Kitoje pusėje, Vokietija, įnešanti didžiausią indėlį į ES biudžetą, vadovauja raginimams sumažinti paramą žemės ūkiui, o iš jų lešų finansuoti 15 valstybių sparčio plėtrą. BŽŪP šiuo metu skiriama beveik pusė 90 mlrd. eurų siekiančio metinio ES biudžeto. Jei, kaip planuojama, iki 2004 metų ES priims

iki 10 naujų narių, BŽŪP biudžetas turėtų gerokai išaugti.

Paryžius. „Ši sekmadienį žiūrėkite televizorių – aš būsiu žvaigždė“, tokius žodžius prieš mėginimą pasikėsinti į Prancūzijos prezidentą Jacques Chirac neonacių tinklara-pyje parašė itariamasis Maxime Brunerie. 25 metų neonacinio studentų judėjimo narys, su skustagalviais ryšius palaikantis M. Brunerie šeštadienį paliko minėtą žinutę, o sekmadienį, per Bastilijos paeimimo dienos progą Paryžiuje vykusį karinį paradą sportiniu šautuvu mėgino nušauti prezidentą.

Po sprogimo Helsinkio centre.

Helsinkis. Pirmadienį ryte prie viešbučio Helsinkio centre sprogo automobilį padėtai bombai, žuvo automobilįje buvęs žmogus ir buvo sunkiai sužeistas kitas, gretimame automobilyje sėdėjęs vyras. Nusikaltimo motyvai kol kas ne-

žinomi. Visai netoli sprogimo vietos, kitoje gatvėje yra sinagoga, kuri nuo atomistogoms.

RUSIJA

Karaliaučius. Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Gennadij Selezniev išspėja apie gresiantį Lietuvos konsulinį tarnybų Karaliaučiaus srityje paralyžių ir siūlo Rusijos piliečių tranzitą per Lietuvą reguliuoti pasienio spaudų pagalba. „Aprūpinant visus kalninių gradiečių ir Rusijos gyventojus vizomis gali būti paralyžuota Lietuvos konsulinis tarnybų veikla“, teigė G. Selezniev. Pasak jo, per dieną Lietuvos valdininkai turės išduoti maždaug 1,200 vizų.

Snežnogorsk. Murmansko sritis. Laivų remonto gamyklos „Nerpa“ specialistai baigė išmontuoti talpas su atominio povandeninio laivo „Kursk“, nuskendusio Barentso jūroje 2000 m. rugpjūčio 12 d. su 118 žmonių įgula, raketomis. Pasak įmonės vyriausiojo inžinieriaus, dirbti buvo sudėtinga, nes talpos buvo apgadintos per laivą įvykusį sprogimą. Netrukus bus pradėtos ardyti pacios raketos – atskirta kiekvienos kovinė dalis ir nuimtas variklis.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„PASAKŲ ŠALIS“ STOVYKLOS RAKE VIRŠININKĖS PRANEŠIMAS

Paskutinis priešstovyklinis vadovų ir vadovių posėdis įvyko trečiadienį, liepos mėn. 10 d. Dalyvavo ne vien „vyriausybė“, bet ir visi jaunieji vadovai — šių metų skautai vyčiai kandidatai, jų būdžiai kandidatai, gintarės kandidatas ir naujos vyr. skautės. Atvyko ir Michigan valstijos tarnautoja stovyklų reikalams Jūratė Kuras-Harris. Ji mūsų vadovams pravedė Michigan valstijos reikalavimus „staffings“, t.y. vadovų kursus, apimančius vadovų elgesį su jaunimu ir stovyklinę discipliną (kaip galima ir kaip neleidžiama disciplinuoti) ir bendrai apie pagarbą jaunimui ir vadovams. Jūratė pabaigė, peržiūrėjo stovyklos taisykles, klausė ir atsakinėjo į klausimus. Viską išsiaiškinus, jaunimas išvyko namo, palikdamas „vyriausybę“ toliau posėdžiauti.

Atrodo, kad viskas vyksta sklandžiai. Iki šiol užsiregistravo 230 stovyklautų, įskaitant jaunąsias šeimas su „nykštukais“. Šalia numatytos stovyklos programos turėsime ir įdomių svečių. Pirmą stovyklavimo savaitę mus aplankys gamtininkas, kuris papasakos apie Rako stovyklos apylinkę gyvenančių gyvūnų. Ne tik papasakos, bet ir atsisveikins parodys gyvūnų, žaliųjų ir kitų vaikų dominanciją gyvūnų.

Sekmadienį švėsime tradicinę Jūros dieną. Po rimtos programos prie ežero vyks jų skautų įžodžiai, o įdomia vakarinę programą ves g.v.v. Kristina Jonušaitė.

Visi stovykliniai lauzai bus

vedami pagal stovykloje numatytą pasakų temą.

Prityrę skautai, vadovaujami v.s. fil. Donato Ramanauskos, vyks išskylauti ir nakvos smėlio kopose.

Jūros skautai ir skautės kan-

jomis plauks Piere Mar-

quette upe. Prie ežero kas dien-

ą vyks buriavimo ir kanojų

irklavimo pamokos.

Šiais metais uosto koman-

dantė bus j.p.s. Laura Lapins-

kienė, o jai talkins gintarės

kandidatės Tara Mikužytė ir

Audra Kapačinskaitė. Prisidės

ir broliai jų skautai, vado-

vaujami j. būdžiu Andrius

Novak. Pakrantės direktorius

(Waterfront director) bus j. bū-

dys Tomas Mikužis. Vandens

sargės — vyr. skautės Rasa

Millo ir Audra Rupinskaitė.

Virtuvei ir šiemet vadovaus

s.fil. Gražutis Matutis. Jis po-

sėdžio dalyvius supažindins

su numatoma stovyklos „me-

niu“. Visi skautai nudžiunga

sužinoję, kad šeimninkaus

skautininkas Gražutis, nes jis,

ir jam talkinančios šeimnin-

kės, ne tik gardžiai paruošia

valgius, bet, kaip Kalėdų senis

mėgsta dalinti stovyklautų

mėgstamus ledus.

Šiais metais stovyklos krau-

tuvėlė tvarkys vilkiukai su va-

dovu s.fil. Gintaru Aukštuoliu.

Krautuvėlėje bus galima nusi-

pirkti saldinių ir kitų skanu-

mynių.

Stovyklos viršininkė liepos

15 d. išvyksta į Rako stovykla-

viatę ruošti priimti penkta-

dienį, liepos 19 d. ten atvyks-

tančių stovyklauti skautų ir

skautė.

Prityrusios skautės „Draugystės tilto“ stovykloje, Dainavoje. Iš k.: klūpo Inga Moss, Greta Augytė, Agnė Majoraitė, Milda Chmieleuskaite. Stovį — Alana Zombor, Arijia Kasputytė, Vija Underytė, Laura Karvelytė, Lina Aukštuolytė, Nida Hallal, Janina Klimaitė, Milda Maciulevičiūtė ir vadovė ps. fil. Viktė Jankutė-Moss.

„DRAUGYSTĖS TILTO“ STOVYKLA DAINAVOJE

Šią vasarą sukako dešimtmetis Detroito ir Clevelando skautų ir skaučių tuntų bendro stovyklavimo Dainavoje. Ši sukaktis buvo gražiai pažymėta š.m. birželio 15-22 d. Dainavoje vykusioje „Draugystės tilto“ stovykloje. Šventė sustiprino artimą ryšį tarp abiejų miestų brolių ir sesių.

Stovykloje dalyvavo 170 vadovų, vadovių ir stovyklautų, o savaitgaliais jų būdavo per 200. Oras buvo gražus, nuotaika pakili. Stovyklavom kaip viena didelė šeima. Net ir pirmą kartą pas mus stovyklaujančios jaunos šeimos jautė šiltą ir nuosirdų priėmimą.

Stovyklos vadovybę sudarė viršininkė v.s. Rasa Karvelienė, stovyklos komendantas prityręs skautas Lukas Laniauskas. Jaunų šeimų pastovyklei vadovavo vyr. skautė psl. Lidija Gobienė ir Alma Jankienė. Paukštyčių vadovė — v.s. Vilija Klimienė, joms padėjo vyr. skautė Saulutė Tamošiūnaitė. Vilkiukų vadovas buvo skautas vytytis Rimas

Matvekas, talkinant v.s. Remigijui Belzinskui ir skautui vyčiui Sauliui Anužiui. Skautėms vadovavo s. Daiva Lukasiewicz; jai padėjo vyr. skautė vsl. Vilija Matvekienė ir vyr. skautė sl. Elenutė Sventickaitė. Skautams vadovavo ps. Darius Rudis; jam padėjo Kęstas Civinskas. Prityrusių skaučių vadovė buvo ps. fil. Viktė Moss, o prityrusių skautų vadovas brolis Phil Moss, kartu su s. Paulium Jankum ir skautu vyčiu Audriumi Moss. Vyresniųjų skaučių globėja buvo vyr. skautė Venta Civinskaitė, o jų programą vedė s. Virga Norkevicienė.

Vakarinės programos vadovavo Clevelando „Neringos“ tunto tuntiškai ps. Virginija Rubinski. Stovyklos slaugė buvo vyr. skautė sl. Dalia Harp. Šeimninkė s. Alma Sventickienė, su padėjėjomis ps. Regina Puškorienė ir s. Kristina Zubrickienė ir kitais jų talkininkais, mus visus kariaiškai maitino.

Savaitė buvo pilna visokių

įdomių užsiėmimų ir nuotykių. Sekmadienį Tėvo dieną šventėme iškilmingais paspyčiais. Prityrę skautai, prityrusios ir vyr. skautės plaukė upe baidarėmis. Plaukė kovodamos su kliūtimis — nuvirtusiais dideliais medžiais, didžiulėmis šakomis, vandens lėlių tankumynais ir užtvankomis. Visi gerokai privargo, bet stovyklon grįžo platiomis nuglėtojų šypsenomis pasiopusios. Skautės vyko į uką įdinti, bet tuo pačiu mokėsi arklus prižiūrėti, juos šukuoti ir šerti. Skautai keliavo į kaimynų žemę kur smagiai praleido dieną žuvalaudami. Paukštytės keliavo į valdišką parką ir pasivaikščiojo gamtos takeliu. Vilkiukai sekė vyresniųjų iš anksto sužymėtų kelio ženklus, kol pasiekė pietums paruoštą laužavietę. „Karibų vakaro“ šokių metu pasveikinom visus stovykloje šventusius savo gimtadienius ir maloniai prisiminėm Detroito ir Clevelando bendro stovyklavimo sukaktį.

Didžiausia staigmena buvo kai per nelaimę stovyklos ribose buvo užmušta stirna. Su Dainavos prižiūrėtojo ir brolio Jono Revento (šeimų pastovyklės tėvelis ir buvęs JAV laivyno „SEAL“) pagalba, prityrę skautai paruošė kepimui mėsą, turėjo biologijos pamokėles, pastatė laužą su iešmu ir skaniai iškepta mėsa vaišino visus jų pastovyklėje apsilankiusius.

Stovykloje buvo ir nemažai iškilmingų momentų — pagerbimų, pakėlimų ir įžodžių. Per stovyklos atidarymą atsisveikinom su ilgamečiu darbingu Detroito „Baltijos“ tunto tuntiuku s. Paulium Jankum, š.m. birželio 1 d. pasitraukusiu iš tų pareigų.

j.s. Dana Mikužienė

Detroito ir Clevelando tuntu skautai ir skautės „Draugystės tilto“ stovykloje, Dainavoje.

DARBO TALKOS SAVAITGALIS RAKE

Esu Rako stovyklavietėje. Velyvas sekmadienio vakaras.

Atvažiuoju čia su Tara ir Tomu šeštadienio popietėje. Su stovyklos prie ežero, kur vyko dideli darbai, čia plūšančius išvydau Viliją Kielesnį su vyru Arvydu ir broliais Linu ir Aru Sutkais. Ežero pakrantės pagerinimui Vilija užsakė tris didžiulus sunkvežimius smėlio, kurį Arvydas, Linas ir Aras vienu „bobcat“ pervežiojo į mūsų laivų pastatymo vietą ir paplūdimį. Ten jų skautės Kristina ir Lisa Baceviciūtės, Andrea ir Daina Kielesnės bei Liana Jokubauskaitė grėbėliais ir kastuvais lygino atgabentą smėlį ir grėbė iš ežero dumblą. Kitoje vietoje Rimas Bacevicius taisė vandens sargams labai reikalingą valtį, o mano pasamdyta Amish šeima visur pjovė žolę ir kirto nuvirtusį medį. Nustebusi žiūrėjau kiek darbo atlikta ir kurio pabaigos šiandien dar nesimatė. Vyrai ir vaikai neuilistamai dirbo. Negaliu nei paaiškinti kiek darbo ir laiko planavimui bei jo vykdymui Vilija pašventė, kad visiems stovyklautojams būtų malonu ateiti prie ežero paplaukioti laivais, paburiuoti ir skaidriame ežero vandenyje maudytis.

Atvykusi stovyklon sustojau prie „Lituanicos“ pastato, kur radau labai suprakaitavusius brolių Gintutį Matutį ir s. fil. Ricardą Chiapetą. Jie vieni du

dengė pastato stogą. Sunku tikėti, kad kiti „Lituanicos“ nariai neatvyko padėti atlikti šį milžinišką darbą. Didelė padėka Gintutui. Nedaug kas žino kiek darbo ir laiko jis pašventė, kad Rako stovykla gyvuotų, kad visos valdžios sąskaitos būtų apmokėtos ir kiti reikalai sutvarkyti.

Iš „Šarūno“ slėnio sklido automatinio pjūklų garsai. Ten jų būdžiai Robertas Jokubauskas ir Raimundas Novak su jų skautu Andriumi Novak pjovė medžius darydami vietą palapinių statymui. Šimet jų skautai persikelia į „Lituanicos“ pastovyklę. Darbo daugybė, o dirbančių tik trys...

Sutikau j.s. Romą Česą, „Pasakų šalies“ ūkio skyriaus viršininką, skubantį visose pastovyklėse tikrinti elektrą. Rytų jam teks prie ežero sugabenti visus laivus, nes antradienį prasidės buriavimo stovykla, kuriai jam teks vadovauti.

Nuejusi į „Aušros Vartų“ rajoną, kur stovyklaus jaunos šeimos, radau j. ps. Laimą Bacevicienę su sūneliu Aleksu ir g.v.v. Onutę Savickienę su sūneliu Tomu. Jos valė virtuvę ir statė palapines. Pasistatiusi palapinę j.s. Taiyda Chiapetta su mažametėmis dukrelėmis Maja ir Ariana, prisidėjo prie bendrų darbų. Pasikalbėjau, pažaidžiau su vaikais ir nuejau statyti savo palapinę. Nieko kito nesimatė. Niekas

daugiau neatvažiavo. Naktis vėsi, maloni. Su Tara besišnekučiuodamos užmigome.

Sekmadienio rytas. Malonu nubusti palapinėje. Pažadinu Tarą ir Tomą. Vaziuojame į Scottville „Clown Town Cafe“ pusryčiauti. Grįžusi kimbu valyti „Lituanicos“ virtuvę, kad s. Gražutis Matučius ir šeimninkams būtų mažiau darbo. Jaunimas — j.b. Tomas, gintarės kandidatė Tara ir Andrius Novak padeda Romui ir Vilijai vežti laivus prie ežero ir juos nuplukdyti į skirtas vietas.

Po pietų išvyksta dauguma darbininkų. Liekasi tik tie, kurie bus buriavimo stovykloje ir pakrantės darbuotojai. Ten darbai beveik baigti. Smagu matyti smėlyje žaidžiančius vaikus. Laivai sustatyti. Burės iškeltos. Kai kurie jau buriuoja.

Vėl vakaras. Visi pavargę. Darbai prie ežero baigti. Alkis kankina visus. Vaziuojame į miestelį pavalgyti, nes nebėra energijos statyti lauko virtuvę. Po vakarienės išvyksta Arvydas, Linas ir Aras. Atsisveikinant nežinojau, kaip padėkoti jiems už išstvermingą ir milžinišką darbą. Jų atsakymas buvo: „Gražiname Rakui ir skautams, ką jie mums čia augantiems davė. Čia tikrai menkas mūsų atsilyginimas“.

Likę grįžtame stovyklon. Nors pavargę, vaikai stato laužėlį. Suaugę šnekučiuojamės. Romas ištraukia kom-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. RIMAS NOVICKIS
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402. Tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trokių, tužies pūslės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

siu iš tų pareigų.

Vilkiuko įžodį davė Matas Anužis ir Donatas Tukys. Skautai kandidatai Mykolas Grabauskas, Tadas Lukasiewicz, Saulius Matvekas, Viktoras Puškorius ir Lukas Rudis pasipuošė geltonais kaklaraiščiais.

Savaitės viduryje, šokių metu šventėm 10 metų mūsų drauge stovyklavimo. Savaitė baigiantis Kristina Gedvilaitė ir Rūta Sventickaitė tapo vyresnėmis skautėmis, o Lina Aukštuolytė ir Vija Underytė davė prityrusių skaučių įžodį.

Matas Anužis, Aras Butkunas, Danius Giedraitis, Paulius Jankus, Vytas Kaspulis, Vitas Paškus ir Renatas Tukys perėjo į prityrusių skautų kandidatų eiles. Kandidatai Alvydas Civinskas ir Jonas Paškus davė prityrusių skautų įžodį.

Savaitė greitai prabėgo. Buvo liūdna, kai reikėjo griauti palapines, krauti daiktus į automobilius ir važiuoti namo. Bet išsivežė malonius prisiminimus ir tvirtą pasiryžimą sugrįžti ateinančiais metais.

r.k.

NUO BALTIMORĖS IKI PHILADELFIJOS (3)

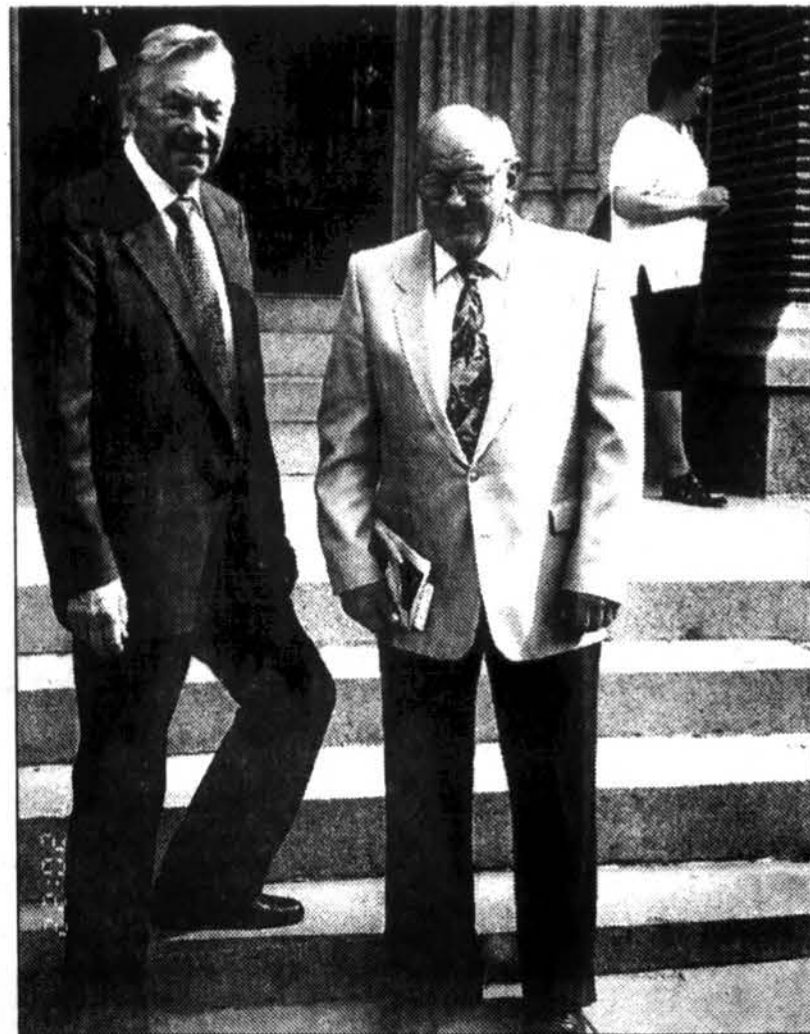
Iš Vašingtono į Baltimorės apylinkę, iš kurios Juozas Gaila „Draugui“ rašė „Apmaštymus iš Ellicot miesto“, mūsų komanda atvyko temstant. Juozo ir Birutės Gailų namuose buvome laukiamos. Kol šeimininkė ruošė vakarienę, iš pat pirmų minučių užvirė aktyvus pokalbis. Juozas Gaila prisipažino, kad mėgsta muziką ir oponuoti. Nors mūsų pokalbis vyko gan triukšmingai, bet neskausmingai. Galų gale priedavome vienos nuomonės. Patyrėme, kad kandsius Gaila mėgsta ir iš savęs pasijuokti. Žinoma, išnaršėme Lietuvos politiką ir ekonomiką, pakėlėme tam tikras naujų lietuvių problemas ir užbaigėme Baltimorės lietuvišką istoriją, kuri mus visus tarsi sujungė. Nebuvau anksčiau susipažinęs su Baltimorės apylinkių praeitimi, todėl man naujieta buvo, kad čia gyveno ir veikė daug žymių žmonių. Vieni jų — Kazimiera ir Kazys Bradūnai, kurie prieš gal 10 metų išvyko gyventi į Lietuvą. Juozas Gaila nepraleido progos įkirsti (supratau, Lietuvos menininkams, kurie šandien labai nelaimingi, kad valdžia jų neišlaiko): štai Bradūnas, — sakė jis, — daug ir sunkiai kalė akmenį, o kiek knygų parašė, kiek visuomeninėje veikloje nuveikė, kol „Draugo“ redaktorius kun. Garša jo nepasikvietė į Čikagą vesti „Draugo“ priedo. Čia vėl išgirdau prel. Liudviko Mendelio pavardę, kurią pirmą kartą išidėmėjau skaitydama prel. Lado Tulabos prisiminimus, rašytus Romoje. Šis dvasininkas buvo parodytas kaip žymus mecenatas, aktyviai rūpėjęs Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją. Baltimorėje veikė ir rašytojas Vytautas Volertas, čia dirbo jaunas kun. Kazimieras Pugevičius ir kt.

Pernakvojusios moterys nedoli Baltimorės, liepos 7 d., sekmadienio rytą, mes, tai yra Marija Remienė, Aušrelė Sakalaitė ir šią eilę autorė, pasiryžusios surinkti medžiagą projektui „Lietuvių pėdsakais Amerikoje“ apsilankėme Baltimorės Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje, XX a. pradžioje pastatė senieji lietuviai, ir giliau susipažinome su cionykščiu lietuvių gyvenimu per pietus pas JAV LB pirmininką Vytautą Ėringį. Nors mūsų tikslas buvo nuo daugiau sužinoti apie šio krašto lietuvių,

bet niekaip negalima apeiti fakto, kad Šv. Alfonso parapija turi savo šventąjį — kun. Neumaną, kuris nuo 1842 m. buvo parapijos klebonas ir Kunigų seminarijos rektorius. Yra išlikęs labai kuklus jo kambarelis, kuriame tilpo vietinė loma, ir mažutė spintelė. Kambarys buvo prie pat bažnyčios durų, kad jis galėtų įleisti interesantus, pasibeldusius į bažnyčios duris. 1852 m. jis tapo vyskupu ir buvo išsiųstas į Philadelphią. Šis kraštas turtingas šventų kunigų, o tuo įsitikiname kitą dieną, kai tokius du kunigus, trečiosios kartos lietuvių, radome tebedirbančius lietuviškose parapijose Philadelphijoje. Tai Juozas Anderlonis, Šv. Jurgio parapijos klebonas, ir Petras Burkauskas, Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero parapijų klebonas.

Po šv. Mišių susipažinome su JAV LB Philadelphijos skyriaus pirmininku Vytautu Ėringiu ir trumpai pabendrauome su Baltimorės lietuvių radijo vedėju Kęstučiu Lascausku, kuris greitai turėjo išskubėti į radijo studiją, vesti savo pusvalandinių lietuviškų laidų. Nei Baltimorėje, nei netoli esančioje Philadelphijoje nėra lietuviškos vietinės spaudos (bet visada buvo skaitomas „Draugas“), atrodo, jos nebūta ir anksčiau, bet užtat ir vienu, ir kitu veikia radijas. Ir vienu, ir kitu girdėjome, kad jeigu ne radijas, lietuvių veikla nebūtų imanoma — jis padeda palaikyti ryšį. K. Lascauskas radiją perėmė iš Alberto Juškos (radijas čia pradėjo veikti 1953 m.).

Lietuvių namus, didžiulį trijų aukštų pastatą, aprodė pats jų vadovas Balyš Braškauskas, kuris nenoriai prisijaušė, kad yra buvusio prezidento ir dabar ministro pirmininko Algirdo Brazauskos gimnaitis. Kad nebūtų atpažįstamas, sako, net pakeitė pavardę vieną raidę (nors tai sunku paslėpti, iš išorės jie yra labai panašūs). Po Antrojo pasaulinio karo atvykę lietuviai jau rado šiuos namus, jie statyti senųjų lietuvių ir pašventinti 1922 m. Jau veikė baras, kuris tebeveikia ir šandien, jame vakarus leidžia ne viena lietuvių karta. Šandien baras atidaromas savaitgaliais, jame galima pamatyti ir amerikiečių, aplinkinio rajono gyventojų. Šie namai iš lietuviškos veiklos jau

Po šv. Mišių, Baltimorės Šv. Alfonso parapijos lietuvių bažnyčioje susitikome Baltimorės lietuvių radijo vedėją Kęstutį Lascauską (kairėje) ir JAV LB Baltimorės apylinkės pirmininką Vytautą Ėringį.

nebeišlaiko, didžioji salė, turinti gerą akustiką ir 1922 m. lenko dail. išpieštą scenos užuolaidą su pavaizduotu Vytautu Didžiuoju prie Kauno, yra nuomojama afroamerikiečiams. Kaip tik vakarykščiai čia buvo vykusios jų vestuvės. Šiame rajone keletą kartų gyvenusių lietuvių vietas užėmė juodieji. Vien per praėjusius metus iš Baltimorės pasitraukė 70,000 baltųjų (iš viso čia gyvena apie 600,000 gyventojų) — žmonės masiškai keičiasi ir pakraščius arba išvažiuoja į kitus miestus. Bendras Baltimorės vaizdas buvo gana liūdnokas.

Juozo ir Birutės Gailų dukra Nida aprodė savo valdas — ji prižiūri muziejų, įsikūrusį trečiame lietuvių namų aukšte. Be kitų įdomybių, senienų, čia yra unikalūs eksponatai — Jono Basanavičiaus akiniai, kuriuos jis tikriausiai užmiršo viešnagės Baltimorėje metu. Čia įvairiais laikais lankėsi ir daugiau žymių Lietuvos veikėjų, tame tarpe ir keletas Lietuvos prezidentų. Bibliotekoje yra išlikę senų lietuviškų, XIX a. pabaigos knygų, albumai senų nuotraukų. Čia mes matėme ir senųjų lietuvių kartos garsaus advokato Nado Rasteno į anglų kalbą išverstą A. Baranausko „Anykščių šilėlių“ ir K. Donelaičio „Metus“. Reikia manyti, kad to darbo jis ėmėsi, norėdamas su lietuvių literatūra supažindinti jau nebebalbantių lietuviškai tautiečių.

Vaziuojant per Baltimorę mus globojęs Juozas Gaila parodė tas gatves, kur gyveno senieji lietuviai (viena jų — Leasington, kuri lietuviškai buvo vadinama „Lekshino“ gatve). Vakaris, po sunkios darbo dienos, šeima susėdavo ant švariai nuplautų marmurinių laiptų ir šnekučiuodavo su kaimynais, praeiviais, mergaitės flirtuodavo su vaikais, vyrukai užkabinėdavo pienes, o suaugusieji aptarinėdavo miestelių naujienas. Ant vieno tokių laiptų, kurie buvo šveičiami kasdien (tai buvo prestižo reikalas), Juozas Gaila pamatė ir savo būsimoją žmoną Birutę, senųjų lietuvių dukrą. Čikagoje, girdžiu, lietuviai stebisi, kodėl juodieji amerikiečiai vakarais visa šeima susėdavo ant savo namų laiptų. Pasirodo, kad tai senas paprotys, nes mes apie tai girdėjome kalbant Pittsburge, Baltimorėje ir Philadelphijoje.

Iš Baltimorės, keletą valandų prastovėję kelyje dėl tunelio įvykusios avarijos, vėl gerokai sutemus atvažiavome į Exton miestelį netoli Philadelphijos. Ir čia buvome laukiamos, nes Marija Remienė ir mūsų maršrutą įtraukdavo savo draugus ir bendradarbius, kurie labai mieliai prisidėdavo prie mūsų akcijos. Įkirtome į Julijos Dantienės, Lietuvių Bendruomenės balso radijo koordinatore, glėbį. Kitą dieną ji mus supažindino su jau paminėtais dviem lietu-

viais kunigais. Nuostabiausia yra tai, kad ir kun. J. Anderlonis, Šv. Jurgio parapijos klebonas, ir Petras Burkauskas, Šv. Kazimiero ir Šv. Andriejaus parapijų klebonas, yra jau trečiosios kartos lietuviai, namie nemokyti lietuviškai ir lietuvių pasirinkę savanoriškai, protu išmąstę. Pvz., kun. Petro tokia tapimo lietuviu istorija. Jo senelė kilusi iš Žemaitijos, o mama — anglė. Jis įstojo į lenkų vienuolyną. Jo pavardė tuomet buvo Burkovskij ir jam lenkai sakydavo, kad ir jis lenkas. Tai jį labai žeidė. „Aš esu lietuvis“, — priešinosi jaunas vienuolis ir net pasikeitė pavardę, tapdamas Burkausku. Ėmė mokytis lietuvių kalbos, kurios iš vaikystės žinojo tik keletą žodžių. Šiandien jis dar nedrįsta lietuviškai kalbėti, bet jau supranta. Paskui ėmė organizuoti maldos dienas už Lietuvą, kuri tuomet dar buvo okupuota sovietų. Į tas maldos dienas susirinkdavo ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai iš 6 aplinkinių parapijų. Kai Šv. Andriejaus parapijai pritrūko klebono, į šią vietą lietuviai parapijiečiai pakvietė kunigą ir vienuolį Petrą. Jam dar kartą teko apsispręsti. Jo vienuolyno regula neleido jam klebonauti, gyvenant vienuolyne. Jis turėjo likti vienuoliu, ar išeiti klebonauti. Vienuoliu vyriausieji patarė: eik padėti lietuviams, ir jis apsisprendė. Kun. Petras buvo šventas vienuolis, todėl jam buvo sunku palikti vienuolyną, bet jis suprato, kad parapijoje yra reikalingesnis. Darbo čia buvo labai daug. Parapija ir bažnyčia apleistos, o prie parapijos buvo dar du remontuoti reikalingi pastatai. Šiandien ir į bažnyčią, ir į parapijos namus malonu eiti, o patioje parapijoje verda darbas. Veikia lietuviška mokykla, čia vyksta ir visos Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės renginiai. Prieš keletą metų vyskupija nusprendė uždaryti lietuvių parapiją, ir atsidarė žmogus, kuris turėjo patikrinti padėtį. Jis atvažiavo ir buvo tiesiog sužavėtas čia verdančio gyvenimo. Parapija išliko ir gyvuoją toliau.

Po pažinties su visomis trimis lietuviškomis parapijomis Philadelphijoje nuvykę pietų pas Algimantą Getį, JAV LB valdybos pirmininką, ir jo žmoną Teresę, pratęsimė pažintį su šios vietovės istorija. Ir čia mūsų laukė didžiulis kalnas informacijos. Teresė Getienė, buvusi Philadelphijos LB pirmininkė, papasakojo tokią istoriją. Kardinalas Krol, lenkų kilmės amerikietis, buvo labai palankus lietuviams,

Nukelta į 4 psl.

Po Karaliaus šventės

Pro garbės tribūnas parada pražygiavo, prezidentas juos priėmė, kryžiai, ordinarai, medaliai užkabinti ant nusipelnusiųjų kaklų, nuotaikingai pabendrauta Prezidentūros kieme... Ir pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas nejudamas ramiai ilsėsis iki kitų metų.

Tai maždaug toks šios šventės palikimas. Kazkoks pilkas, duslus, atmintinis daugiau kaip dar viena poilsio diena, kažkaip dirbtinai sukurpta, mechaniskai atlikta, be jokio prasmingesnio turinio. Išpūdis visiškai ne toks, koks lieka po Vasario šešioliktosios, Kovo 11-osios ar net po Birželio 23-ciosios, per kurią paskelbta nepriklausoma valstybė negalėjo būti įgyvendinta. Tos trys dienos išsivystė iš visos tautos veiklos bei paruošimo. Vasario 16-toji buvo devyniolikto amžiaus pabaigoje prasidėjusio lietuvių tautos atgimimo baigminis vainikas, Birželio 23-čiąją žymėjo daugiau kaip pusmetį ruoštas tautos sukilimas, o Kovo 11-tąją — dešimtmis partizanų kovų ir dvidešimties metų pogrindžio veikla. Į tas dienas žygiavo visa lietuvių tauta. Tačiau Liepos šeštoji — vieno žmogaus sukauptos jėgos išraiška, valstybė — jo vieno valia ir galia. Bent taip moko iki šiol mūsų žinoma o laikotarpio istorija. Mindaugas, vienas pats — valdovas, viešpatas, karalius. Ir pagal šandienius mastus, kažin ar svarbiausias? Pagal „Kauno dienotę“ liepos 5-tą paskelbtus viešosios nuomonės tyrimų studijos „Spinter“ duomenis, geriausiai Lietuvos valdovų lietuvių laiko Antaną Smetoną. Jį seka Algirdas Brazauskas, po jo — Valdas Adamkus, Vytautas Didysis, iki šiol išlikusiais pilies griuvėsiais mums save primenantys Gediminas ir tik tada, vienodai balsų gavę, — Mindaugas bei Stulginskis.

Kas tokia rikiuotė gali patikti? Gal ji ir yra tik Lietuvos istorijoje susipainiojusių žmonių pasekmė, bet vis dėlto, parodo, kad Mindaugo karūnavimo data, virtusi dar viena Lietuvos valstybės diena, tautai reikšia ne tiek jau daug. Nuobodai darosi ir visa jos eiga. Mažai ja domisi ir užsienio lietuviai. Nuvertėjo, atrodo, ir paskiausiais metais daug prieštaringų vėjų sukėlę, šiemet beveik be atgarsio praėję, apdovanojami. Tad kyla klausimas, ar kartais čia kiek nors nepaskubėta, kur nors neapsi-

rikta? Ar šios šventės nereikėtų iš naujo persvarstyti, paieškoti jai gilesnio, prasmingesnio turinio?

Su šiemetinė Mindaugo švente lietuvių sveikindama, PLB valdyba jau gerokai iš anksto meta žvilgsnį į ateinančią ir riša ją su dainų švente, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimu, pasaulio lietuvių jaunimo kongresu. Tai jau lyg ir nauja, šiek tiek kitokia kryptis, siejama su lietuvių tautos, lietuvių išlaikymo apraiškomis, kurios šiais laikais Lietuvos pilietinėje visuomenėje pilietybės lyg ir stokoja. Kartais atrodo, kad toje visuomenėje tauta yra visiškai pamirštama, lyg Lietuva būtų kažkokių beatausių žmonių suburta sandoma. PLB valdybos ruošiami renginiai, įlieti į visgi tautinę valstybę sukurusio Mindaugo šventės programą, sudarytą gana reikšmingą, o gal net ir prasmingiausią minėjimo dalį — jo iki šiol dar neapčiuopto turinio pagrindą. O pagaliau, kodėl ta kryptimi negali būti pasuktas ir visas šventės turinys. Minėjau ir vėl drįstu kartoti — valstybės švenčių mes turime net tris, o tautos — nė vienos. Kodėl iš rugsėjo 8-tos šventės perkėlę į liepos 6-tą, turėjome keisti jos turinį, būtina naikinti tautinį ir kurti tik valstybinį pagrindą. Ar kartais nevertėtų pagalvoti apie jos susigrąžinimą?

Ir ne vien tik čia tautą paliekame nuošaly. Tarpukario nepriklausomos Lietuvos laikais buvo puoselėjama vieno iš pagrindinių tautos atgimimo žadintojų dr. Jono Basanavičiaus paskelbta tautos namų idėja. Namai turėjo būti pastatyti viso pasaulio lietuvių aukomis ir tapti tautos gyvybės atrama. Juose būtų kaupiami tautos kultūros lobiai, iš namų į pasaulį sklįstų tautos gyvybės palaikymo dvasia. Deja, nebuvo nei sąlygų, nei galimybių minčiai įgyvendinti. Ji buvo keliama ir po Kovo vienuoliktosios, tačiau, atrodo, keičiama valdovų rūmais. Kas žino atsakymą kodėl? Kas žino atsakymą, kodėl Mindaugo karūnavimo diena negali būti tautos diena, kurios šventi suplauktų viso pasaulio lietuvių atstovai ir stiprintų jėgas bei pasiryžimą tautiniam darbui, atnaujintų planus pasaulio lietuvių tautinei visuomenei, taigi kartu ir Mindaugo kurtai tautinei valstybei, kurti, puoselėti, išlaikyti?

LIETUVAIČIŲ KANČIŲ ISTORIJA

Nr.16

Naras sakė tiesą, į Archangelską nenuvežė. Kovo 30 d. mes išlipome stotyje su užrašu *Kengir*. Čia išlipom ne visi, dalį vyrų nuvežė, kaip vėliau sužinojome, į Džekazgano rūdūnus. Mes kovo 31 d. atsidūrėme Kengiro lageryje. Ir iš karto į pirtį.

Lageris. Aukšta mūro siena, gal kokių 6-7 metrų. Teritorija padalyta į tris dalis, kurios vėligi atitvertos tokiomis pat mūro sienomis, tik žemesnėmis, o jau tos trys dalys vadinamos lagpunktais: 1, 2, 3. Pirmas — mūsų, moterų, lagpunktas. Antras — vyrų mažabausmių, trečias — gavusių po dvidešimt penkis. Kai po trijų parų išskirstė po brigadas, tai buvome beveik vienos lietuvaitės. Dirbome smėlio karjere, naktinėje pamainoje. Brigadininkė paskyrė — rusę blatnają. Maistas buvo labai blogas, kai kurios pradėjo rinkti išėdas, sriubos likučius, ar grandyti košes dubenėlius. Iš mūsų etapo labiausiai kentėjo Justina D., nes buvo aukšta ir stambi, truputį palinkusi. Mes juokais ją vadinome Gandi. Ji nepykė, juokdavosi su mumis. Kol sulaukė paramos iš namų, Justina ir Ada nuo Marijampolės pradėjo kombinuoti atleidimus nuo darbo. Iš senų kalinių sužinojo, kad reikia rudyti kaproną ar šilką su machorka, tai pakyla temperatūra. Ada po trijų mėnesių pradėjo krauju kosėti, ją išvežė į dziovininkų lagerį Spaską. Justina sulaukė siuntinių, bet savo įpročio nemetė. Paskui susirgo vėžiu.

Savaite pavarinėję, vėl mus performavo. Atskyrė nuo pačių geriausių, draugiškiausių mergaičių, — Zinos K., Stasytės G. ir dar kelių. Aš patekau su tokiais išskelti pylimais, kurios vis norėjo normos nugalėti, bet aš vos judėjau, — visai nedirbti nebuvo galima. Dabar jau mus apgėrė. Davė juodo perkelio sukeles, vasarinukų (*maikes*), kojines ir kerzo pusbacių. Ir vėl naktinėje pamainoje į elektrinę. Štabeliuoti šlako. Naktys Kazachstanė labai šaltos. Tai ir kruti žmogus. Šalta dar ir todėl, kad pilvas tuščias. Gauni duonėlę ir laizai, o skanumėlis koks! Pasilaikyti kitam sykiui negali. Jeigu pasilieki gabalėlį, tai taip kvėpia, kad pirštai patys lenda į kišenę, imi ir suvalgai, tai nors ramiau.

Mūsų lagpunkte moterų buvome apie pora ar daugiau tūkstančių. Lietuvaikių daugiau kaip keturi simtai. Latvių, estų apie tiek. Buvo lenkių, vokiečių, chircurgų prancūzaitė, dauguma rusių ir turbūt daugiausia ukrainiečių. Vyrų per du lagpunktus apie 10,000. Vyrus matydavome iš tolo, kai vesdavo kolonas iš darbo ar į darbą.

1951 metais pradžioje statyti Kara Kengiro upės užtvanką. Senoji iš geležies plokščių surūdijo ir upė išvertė. Nežinau, kam reikėjo anksčiau toje dykumoje užtvankos, dabar kas kita — mes statėme Kengiro miestą. Nuvare mūsų kelias brigadas į tą vietą, kur turėjo atsirasti užtvanka, ir pradėjome paruošiamuosius darbus. Kasėme, rausėme, mėtėme žemes iš vietos į vietą ir vėl atgal, atrodė, kapstomės vietoje ir galo nebus. Rinkome akmenis kravon ir vėl skleidėme po gruntą, kaip kam atrodė bus geriau. Pagaliau pasi-

rodė didžiai mokyty vyrų grupę ir ėmė matuoti, nive-liuoti, braižyti, nustatė, kur toji užtvanka turi išdygti. Atmatavo tie gudrūs vyrai 180 m ir sakė, tiek reikia iškelti pylimą, nuo kurio iki vandens turės tėtis nuolydis, akmenų klojiny (*platyna*).

Toji užtvanka atvėrė plačias galimybes susizinti su namais: turėjome teisę per metus išsiųsti tik du laiskus ir tuos rusiškai. Laisvieji neatsisakydavo išsiųsti mūsų laisų, bet jie kartu su mumis nedirbo. O čia jų buvo daugybė. Mechanizatoriai, vairuotojai laisūs išsiųsti imdavo visi. Geriausia vairuotojams, kurie vėžė akmenis, nes jie važiuodavo toli, tai sakydavo, kad toliau nuo Kengiro, mažiau pavojaus, nes ir juos stebėdavo. Bet imdavo. Mūsų rūpestis tik išnešti per kratas iš zonos. Gudravome. Turėjau tokį duonmaišį, — maišelis su faneriniu dugnu, po juo medžiaga. Imdavau iš mergaičių laisus be vokų, adresu susirašydavau skeptaitėje, rūbų siūlėse paslepiu, o vokus slėpiau objekte. Laiskus išnešdavau savo duonmaišyje. Jeigu ir pakliūtų į piktas rankas per kratą laisukas, tai adreso nežinotų. Vienintelį kartą pataikėme ant nedoro žmogaus. Visą jam įduotą pluoštą, penkiolika laisų, radome užkastus smėlyje. Kai apstojome nabaga, tai dievagojosi, atsiprašinėjo ir maldavo neskųti kitiems vairuotojams.

Taip vargome per vasarą, pakilome gal kokią dešimt metrų. Artėjo žiema. Pakilo iki reikiamo aukščio ir žemių kalnas. Per žiemą klojom akmenis. Kol pastatėm siurblyną, griovį, valymo įrenginius, politiniai kaliniai jau ir vario sodrinimo fabriką pastatė. Pradėjo vežti įrengimus, juos montuoti. Dirbo montuotojai lais-

vieji, bet ir be kalinių neapsiejo. 1955 m., kai jau gyvenome Bratsko krašte, į mūsų lagpunktą atvežė kino juostą. Demonstravo, kokią gigantą komjaunoliai pastatė Karagandos srityje. Mes, aišku, rekėme, šaukėme, kas mokėjome — keikėmės, kad tą fabriką pastatėme mes, o ne komjaunoliai, bet kas iš to. Filmą nutraukė, tai ir viskas, o mums tik apmaudus liko.

Slinko laikas ir žmonių jėgos seko. Kieno buvo likę nors koks gyvas žmogus Lietuvoje ir galėjo remti siuntiniais, tie dar laikėsi, kiti silpo. Buvo, tiesa, kurios gaudavo gerų produktų kas mėnesį, bet tos turtingosios ir draugavo tarp savęs. Tokių buvo mažai, didžioji dalis silpo, nes tėvynėje tebevyko trėmimai, persekiojimai, kolektyvizacija. Todėl paramos daugumai nebuvo. Prasidėjo ligos. Avitaminozė. Toji liga smarkiai pasireiškė: slinko plaukai, ėmė klibėti dantys, prisimetė skrandžio ligos. Mano plaukai taip išrėtėjo, kad matėsi oda, dantys klibėjo.

Dabar jau susigriebė ir lagerio valdžia, o gal nurodymus gavo, tai ėmė virti erskėtuogių nuovirą. Tai, suprantama, gerai, bet mes jo kratomės. Pirmą, jis nekanus, antra, turėjome gerti po 300 g prieš valgį, tuščių skrandžių. Eini į valgyklą pusryčių balandos, o tau prie durų bruka *šipouniko*. Kai pripili skysčių į skrandį, tai ir gabalėlis duonos nebesotina. Man prasidėjo siaubingi skrandžio skausmai. Tuo metu jau daugelis sirgo skrandžiais. Ligoninė buvo priguldyta pilna ir be sustojimo operuodavo. Buvo tokia kalinė gydytoja chirurgė Ana Andrejevna. Gera meistrė. Pjaustė visus, kas jai po ranka pakliuvo.

Bus daugiau

LIETUVA AMERIKIETĖS AKIMIS

Auksčių fondo viceprezidentas dr. Lawrence Clement, Kalifornijos universiteto, Davis instituto žemės ūkio reikalų specialistas ir ūkininkų patarėjas, šiais metais savo 9 metų akademines atostogas praleidžia Lietuvoje, savanoriškai besidarbuodamas Auksčių ūkyje ir kartą per savaitę dėstydamas Šiaulių universitete. Auksčių ūkis yra tarp Kuršėnų ir Gruzdžių. Šių metų birželio mėnesį jį ten aplankė žmona Suzette, vienos Kalifornijos ligoninės kardiologijos skyriaus vyr. gailestingoji sesuo. Vytauto J. Šliu po paprašyta, ji parašė savo įspūdžius Lietuvoje. Spausdiname jos įspūdžių sutrumpintą vertimą.

Važiavau Lietuvon aplankyti tenai Auksčių ūkyje besidarbuojančio savo vyro. Buvau labai patenkinta proga antrą kartą aplankyti Lietuvą ir palyginti pokyčius, įvykusius per pastaruosius trejus metus. Pažanga aiškiai matyti, ekonomikos lygis sparčiai kyla. Visur pilna automobilių, geri keliai, visi vaikščioja su mobiliaisiais telefonais. Tačiau tai tik miestuose! Tuo tarpu ūkininkai tebeskurta, kaip ir anksčiau.

Daugiausia laiko praleidau Auksčių ūkyje, kur mačiau šiais metais mano vyro atliktus didelius darbus — pasėtas įvairias mažai žinomas ir Lietuvoje neauginamas daržoves, iš Norvegijos atvežtas kitokios

veislės obelaites. Kitą mėnesį jis ruošia vietiniams ūkininkams „Laukų darbų dieną“, kad jie pamatytų atliktus darbus. Jis tikrai nuosirdžiai aukojasi Lietuvos ūkininkų gerovei, tik nežinau, ar tas jo darbas yra įvertinamas. Lietuviai dar nesupranta, kad žmonės gali aukotis kitų gerovei, nesitiekdami jokio pelno sau. Žmonės mano vyro Larry dažnai klausia: „Kodėl dirbi taip sunkiai, nuo ryto iki nakties, ir kokios naudos tikiesi pats sau?“ Netiki, kai Larry sako, kad dirba iš pasiaukojimo; panašiai taip, kaip jis aukoja savo laiką Amerikoje, dirbdamas su skautais.

Būdamas ūkyje, gyvendama gana moderniame name, bandžiau prisidėti ir aš. Siuvau užuolaidas, viriau valgius svečiams, daug skaičiau ir mezgiau. Kada oras buvo palankus, darbavausi lauke, nu-ravėjau nemažai daržo. Stebėjau, kad į Auksčių ūkį taip dažnai atvažiuoja ir tiek daug lankytojų: tai lietuviai iš įvairių apylinkių, keletas danų, ūkininkaujantių netoliese, keletas vokiečių agronomų, dvi angliškai kalbančios rusės iš Sankt Peterburgo, na, ir, žinoma, Larry studentai iš Šiaulių universiteto. Susipažinau su architektė Rasa Budryte, su miškininku Vladu Kavaliausku, turėjau malonią progą pietauti su universiteto rektoriumi dr. Vincu Lauručiu ir žmona, su Dariu Mili-

nausku ir jo sužadėtine Indra, susipažinau ir su vienu profesoriumi, atvykusiu iš Kauno Žemės ūkio universiteto.

Ūkvedžio žmona Elvina nusivežė mane pas gimines į Anykščius. Pamačiau arklių muziejų, A. Vienuolio namą, Šv. Motiejaus bažnyčią, pilakalnį ir, žinoma, didžiausią Lietuvos akmenį Puntuką. Gaila, kad per šį apsilankymą Lietuvoje nepavyko nuvažiuoti į Palangą, bet Kryžių kalną aplankėme net du kartus.

Manau, kad Lietuva žengia pirmyn. Kaimuose gyvenimas labai sunkus ir atsilikęs, bet Šiauliai gražiai atrodo, o Vilniui likau tiesiog sužavėta. Tiek daug čia jau atstatyta! Apžiūrėjome pilį, arkikatedrą, Amerikos ambasadą. Nustebau pamatiusi, kiek daug visko dabar galima nusipirkti. Prieš kelerius metus buvau Rusijoje, bet gyvenimo tenai su gyvenimu Lietuvoje net nepalyginsi. Lietuvoje pažanga didesnė!

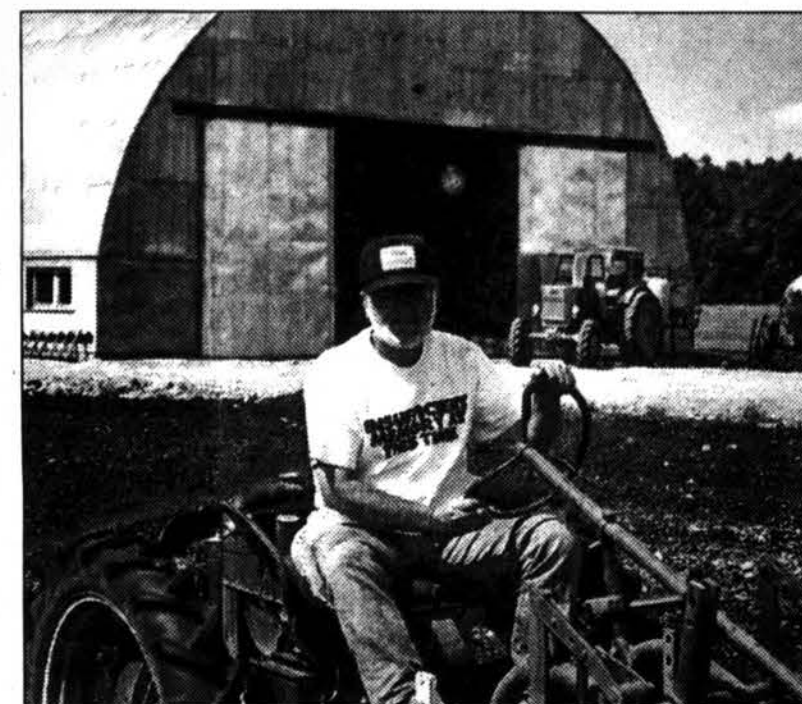
Už kelių mėnesių vėl žadu aplankyti Lietuvą. Tikiuosi, kad mano vyras tuomet jau bus nudirbęs svarbiuosius ūkio darbus ir mes abu galėsime pavažinėti po kraštą. Mano vyras yra labai susižavėjęs Lietuva ir tą jos grožį nori man parodyti.

Su geriausiais linkėjimais.

Suzette Clement,
Fairfield, California,
liepos 8, 2002

Darbuotojai ir svečiai prie Auksčių ūkio ūkvedžio pastato (iš kairės): dvi angliškai kalbančios žemės ūkio specialistės iš St. Peterburgo (Rusija); John Chiles iš Campbell Soup Co., Davis, California, „Auksčiai Foundation“ (USA) viceprezidentas; Raigadas Karosas — Auksčių ūkio ūkvedys su žmona Elvina; sėdi: Lina Kurklietė, 2001 m. rugpjūčio ir 2002 m. gegužės mėn. „Auksčių Foundation“ pasiūsta praktikai į įvairius ūkius Kalifornijoje, dabar darbuojasi Auksčiuose; ūkvedžio sargiukas „Baksis“, ir nuostabusis „Auksčių projekto“ viceprezidentas dr. Lawrence D. Clement, University of California, Davis, CA, Farm Extension Services direktorius. Suzette Clement nuotr.

Dr. Lawrence D. Clement, „Auksčiai Foundation“ (USA) viceprezidentas, darbuojasi su traktoriais, ūkiu paaukotas Kalifornijos ūkininko George Diersseno. Antrame plane matyti naujas sandėlis (Amerikos lietuvių Alexander Wesley-Vasiliausko dovana). Suzette Clement nuotr.

Moldoviškos bulvių salotos su feta sūriu

1 ir 1/2 sv. nedidelių raudonųjų bulvių, gerai nuplautų 1/4 puod. alyvuogių aliejaus (jeigu reikės, ir šiek tiek daugiau)

1 nedidelė česnako skiltelė, gerai supapota šviežiai maltų juodųjų pipirų 4 žalieji svogūnai — su laiškais ir baltąja dalimi 1/2 puod. sutrumpinto feta sūrio 1/3 puod. supaputų alyvuogių (geriausiai tinka Kalamata) 2 šaukštai supjaustytų krapų 1 šaukštas raudonojo vyno acto

Sudėti nuplautas bulves į puodą, užpilti šaltu vandeniu, kad apsemtų ir vanduo būtų bent 1 colis virš bulvių; įdėti gerą žiupsnį druskos, užvirti. Sumaišyti kapotų riešutų (pvz., graikiškųjų — walnuts), razinų, kitokių džiovintų vaisių arba visų šių priedų mišinį.

BULVIŲ SALOTOS

Tai vienas mėgstamiausių amerikiečių antrinių patiekalų, lengvai pagaminamas, tinkantis ir vasarą, ir žiemą; ir svečiams vaišinti, ir savi šeimynai. Bulvių salotos gali būti labai paprastos arba sudėtingos iš įvairių ir net neįprastų produktų. Visgi tai sveikas, skanus patiekalas, su daug maistingų ir mažai žalingų medžiagų. Čia pateikiame tris bulvių salotų variantus. Pamėginkite.

Pastaba: visiems šiems receptams vartoti tik raudonas bulves, nes jos taip greitai nesubyra. Bulvių nereikia nuplūsti.

Bulvių salotos su garstyčių majonezu

Maždaug 1 ir 1/2 svaro raudonųjų bulvių, gerai nuplautų 2 salierų kotai, smulkiai supjaustyti 1/2 puod. smulkiai supjaustyto žaliąjo pipiro 3 žalieji svogūnai, smulkiai supjaustyti

1 puod. sumazinto riebumo majonezo 1 šaukštas paruoštų garstyčių 1/4 šaukštelio maltų pipirų Sudėti bulves į didelį puodą, užpilti šaltu vandeniu, įberti druskos ir užvirti. Puodą pridengti, sumažinti karštį ir virinti, kol bulvės bus minkštos. Bulves nusunkinti ir visiškai atvėsinti.

Kai bulvės bus atšalusios, supjaustyti maždaug 1/2 colio gabaliukais, sudėti į dubenį, įdėti salierus, pipirą ir svogūnus. Sukrėsti užpilą ir gerai, bet atsargiai, nesusardant bulvių gabaliukų, sumaišyti. Galima patiekti tuojau pat arba laikyti šaldytuve iki 2 dienų.

Bulvių salotos su spirgučiais ir svogūniukais (chives)

1 ir 1/2 sv. raudonųjų bulvių, gerai nuplautų 1 žaliasis svogūnas 1 šaukštelis Dijon garstyčių 1 šaukštelis medaus 1 šaukštelis tarkuotos citrinos žievelės (botinai tik geltonoji — viršutinė dalis) 2 šaukštai obuolinio acto (cidervinagar) 6 šaukštai alyvuogių aliejaus 1/4 šaukštelio maltų pipirų

2 šaukštai smulkiai supaputų svogūniukų (chives) laišku 4 riekelės rūkytų lašinių, gerai suspirgintų ir susmulkintų.

Užpilti bulves šaltu vandeniu ir virti, kol bus minkštos. Nusunkinti ir atvėsinti.

Sumaišyti svogūnus, garstyčias, medų, citrinos žievelę ir actą dubenyje. Įplakti aliejų, įdėti druskos ir pipirų. Kai bulvės bus atšalusios, supjaustyti nedideliais gabaliukais, sudėti į tą patį dubenį ir sumaišyti. Paragauti, ar nereikia daugiau priesonių. Palaukti šaldytuve apie valandą, prieš patiekiant į stalą.

Prieš pat valgant, įmaišyti svogūniukų laiškus ir spirgučius (ne per daug iš anksto, nes jie suminkštės). Pakanka keturiems.

KEPINYS SU MĖSA

1 sv. liesos maltos jautienos 1/2 puod. kapotų saliero kotų 1/4 puod. kapotų žaliųjų pipirų 1/2 puod. kapotų svogūnų 1 šaukštas aliejaus 1/2 šaukštelio druskos 1 skardinukė (10 ir 3/4 unc.)

PRANCŪZAI ATRADO KUKLUMĄ?

Prancūzai Europoje ir Amerikoje nuo seniai pagarsėjo savo laisvės nemis pažūromis ir madas, nuoguma, meno naujovės ir apskritai laisvės elgesio normos. Tačiau šiemet vieno Viduržemio pajūrio miesto (La Grande-Motte) savivaldybė nusprendė: gana tai gana. Jeigu turistai ar vietiniai gyventojai miesto centre

Campbell pomidorų sriubos 1 ir 1/2 puod. biskvitas kepti paruoštų miltų (dry biscuit mix) 1/2 puod. pieno (2 proc. riebumo) 3 riekelės American Cheese, perpjautos ištirai per pusę

Keptuvėje pakępti jautieną, kol bus raudona, nupilti riebalus, sudėti visas daržoves ir pakępti, kol suminkštės. Įmaišyti „Campbell Tomato soup“. Užvirti.

Sumaišyti biskvitų miltus su pienu, tešlą plonai iškočioti, kad pasidarytų apskriti, apversti ant lėkštės (biskvitas bus apacioje — mėsa ant viršaus). Ant viršaus išdėstyti sūrio puseles. Labai skanu!

Atsiuntė
Grazina Damijonaitienė

• SKELBIMAI •

PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

SIULO DARBA

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrų. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

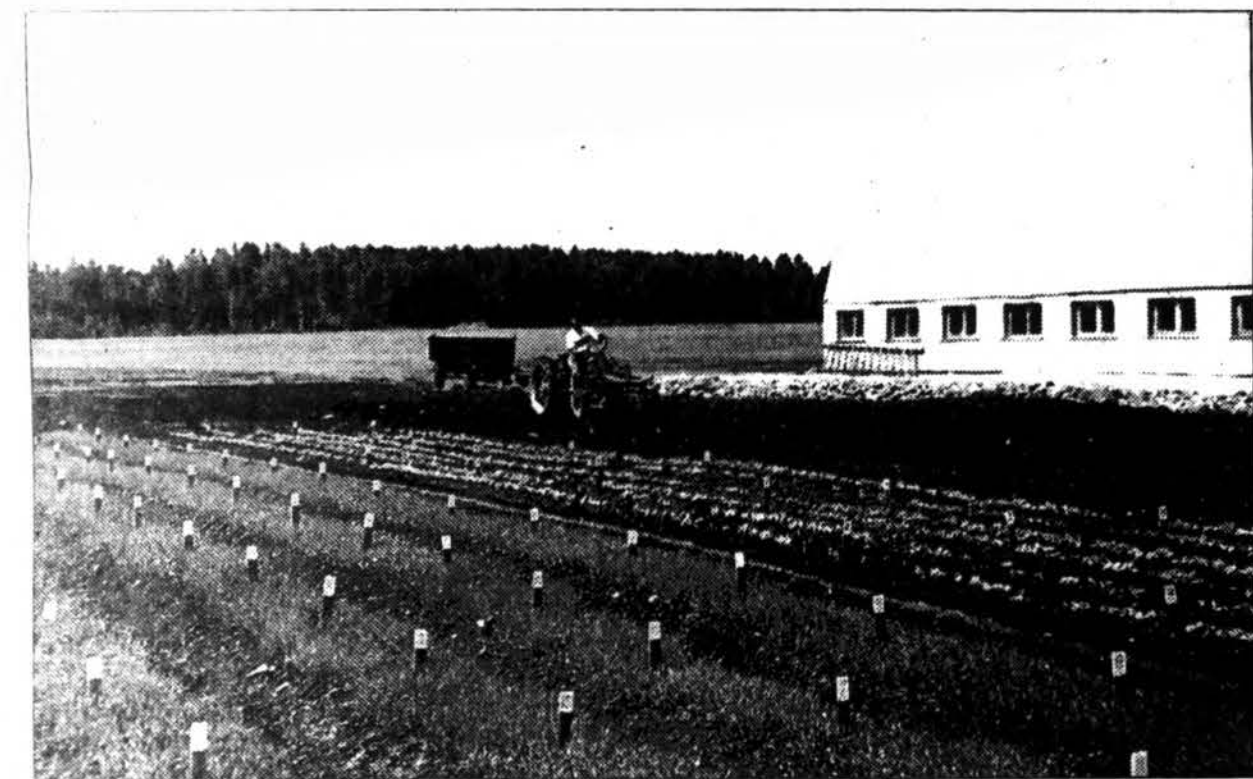
NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

* Čikagoje ar priemiesčiuose
* Greitas ir sąžiningas pataravimas
* Nuosavybės įkainavimas veltui
* Tarpininkaujame gautant paskolą
* Pensininkams nuolaida.

Paruošdami pasėlius Auksčių ūkio laukuose. Traktoriumi darbuojasi dr. Lawrence D. Clement. Dešinėje — naujas sandėlis. Toliau — miežių laukas ir Auksčių miškas.

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

KRABŲ UŽKANDIS SU AVOKADOS PADAŽU

2-3 bulvės
200 gramų krabų lazdelių
2 šaukštai majonezo (light)
2 kiaušiniai
2 šaukštai manų kruopų
2 šaukštai susmulkintų petražolių
1 šaukštas citrinos sulčių
po 1/4 šaukštelio priesonių: čili miltelių, maltų pipirų, druskos
aliejaus kepimui
Padažas
1 gerai prinokusi avokada
1-2 skiltelės česnako
1 puod. natūralaus jogurto (be rūgšties)

Bulves nuskusti ir sutarkuoti smulkia trintuve. Krabų lazdeles smulkiai supjaustyti ir įmaišyti į bulvių tarkę. Suberti petražoles, įmesti kiaušinius, įdėti majonezą, supilti citrinos sultis, manų kruopas

ir prieskonius. Viską gerai sumaišyti ir kepti nedidelius blynėlius.

Padažui avokadą nulupti, kartu su česnaku ir jogurtu sutrinti elektriniu plaktuvu. Blynėliai patiekiami karšti arba atvėsus su avokados padažu.

MEDUOLIS

3 kiaušiniai
3 puodeliai miltų
1 puod. medaus
1/2 puod. cukraus
1 puod. stiprios arbatos
2/3 puod. canola aliejaus
2 šaukštai kilimo miltelių (baking powder)
1 šaukštelis kilimo sodos (baking soda)
1 šaukštelis cinamono
1 šaukštelis tarkuotos citrinos ar apelsino žievelės
1/2 šaukštelio maltų gvazdikėlių (cloves)

Trumpai apie viską

*** Seimo opozicinės frakcijos priklausančios konservatorė Rasa Juknevičienė ir liberalas Algirdas Gričius pareiškė apgailestavimą, jog Lietuvos pajūryje prasidėjusiose tarptautinėse karinėse pratybose „Rescuer-Medceur 2002“ dalyvauja ir baltarusių kariškiai. Parlamentarai pažymi, jog Baltarusijos gynybos viceministras dirba generolas Vladimiras Uschopčikas, vadovavęs sovietų armijos dalinių puolimui prieš nepriklausomybę nuo SSRS paskelbusios Lietuvos institucijas. Parlamentarai mano, kad pakviečiant Baltarusijos karius į pratybas, Lietuvoje tokiomis aplinkybėmis „rodoma nepagarba žuvusiems bei taikstomasi su Baltarusijos režimo vykdymais žmogaus teisių pažeidimais“.** (BNS)

*** Seimo pirminio pavaduotojas, socialdemokratas Vytenis Andriukaitis atleido konfliktą su policija sukėlusio savo visuomeninius padėjėjus Bronių Bernacką ir Vasylių Nikitiną. Policiją tramdyti išilinksminius padėjėjus išskvietė vienos sostinės policijos darbuotojai. V. Andriukaitis padėjėjai kabinejo prie kitų picerijų lankytojų, bandė sukelti muštynes, įžeidinėjo ir grasino iš darbo atleisti atvykusius policijos pareigūnus. Abiem vyriškiams buvo nustatytas vidutinis girtumo laipsnis.** (BNS)

*** Lietuvos žuvies perdirbėjai gali padidinti į Rusiją eksportuojamų žuvies konservų apimtį. Nors lietuviški konservai Rusijoje brangesni už vietinius, užsakovai juos perka, nes vertina jų kokybę.**

*** Seimo Biudžeto ir finansų komiteto narys, buvęs premjeras Gediminas Vagnorius ragino vyriausybę didinti minimalią mėnesinę algą ir tobulinti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą. G. Vagnorius pareiškė, kad neapmokėtinamųjų pajamų didinimas, nedidinant minimalios mėnesio algos, padarys žalos valstybės finansams.** (BNS)

*** Vienas didžiausių sveikatos apsaugos ministro kritikų, Pasvalio rajono ligoninės vyriausiasis gydytojas Antanas Matulas neteko posto. Buvusį konservatorių Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininką Pasvalio rajono valdžia nusprendė atleisti iš pareigų dėl neva padarytos 60,000 litų žalos valstybei. A. Matulas šį žingsnį laiko politiniu susidorojimu.** (R. Elita)

*** Nacionalinio operos ir baletų teatro (NOBT) remimo fondas, kurio valdybos pirmininkė ir viena steigėjų buvo prezidento Valdo Adamkaus vyriausiojo patarėjo žmona Dalia Mieželienė, nutraukė savo veiklą. Paklausta, kodėl staiga buvo nutraukta tokia graži ir prasminga veikla NOBT labui, D. Mieželienė sakė, kad fondo valdyba nutarė tokio savo sprendimo nekommentuoti: „viskam ateina pabaiga“.** (L.R. Elita)

*** Siemiet Lietuvos ūkis gali išaugti 5 proc., jeigu nebus neigiamų netikėtumų, dides valstybės eksportas į Rusiją ir kitas valstybes. Apie toki optimistinį ekonomikos raidos scenarijų buvo kalbėta prezidento Valdo Adamkaus ir Lietuvos banko valdybos pirmininko Reinoldiaus Šarkino susitikime.** (R.D. Elita)

*** Prezidentas Valdas Adamkus, vykęs į Tomo Mano festivalį Nidoje, atsisakė privilegijos per Kuršių marios keltis keltu vienas. Jis pareikalavo per Kuršių marias su juo perkelti ilgoje eilėje laukius žmones. V. Adamkus, kaip ir jo pirmtakas Algirdas Brazauskas, keldamasis keltu, nereikalauja išskirtinių privilegijų ir per trumpą kelionę kalbasi su bendrakeleiviais.**

*** Seimo ir Kauno miesto tarybos narys Vytautas Šustauskas paprašė Kauno apygardos prokuratūros ištirti, ar kai kurie Kauno tarybos nariai nenusikalto, kai už miesto biudžeto lėšas (12,000 litų) pasamde advokatą nagrinėjant nuverstą Kauno mero Eriko Tamašausko skundą. „Šiems pinigams išmokėti nėra Kauno miesto savivaldybės tarybos ar valdybos sprendimo, todėl manau, kad savivaldybės pareigūnas ar tarnautojas, sudaręs sutartį ir sutaręs dėl minėtų pinigų išmokėjimo, viršijo savo įgaliojimus“, rašo prokuratūrai V. Šustauskas.** (BNS)

*** Pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvoje išgauta apie 193,000 tonų naftos — 20 proc. daugiau nei pernai tuo pat metu. Lietuvos geologijos specialistai jau anksčiau yra perspėję, kad artimiausiu metu naftos gavyba mažės, jeigu nebus pradėti naudoti nauji telkiniai.** (BNS)

*** Lietuvos mažmeninė prekyba per pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2001-uju laikotarpiu, išaugo 12,8 proc. Statistikos departamento duomenimis, mažmeninės prekybos, automobilių ir motociklų pardavimo, jų remonto paslaugų bei degalų mažmeninės prekybos įmonių apyvarta (be PVM) per sausio-kovo mėnesius siekė 3,501 mlrd. litų.** (BNS)

*** Avalynės gamybos įmonė „Lituanica“ išgyvena pakilimą. Pernai fabrikas Lietuvoje pardavimų apimtį padidino 37 proc. Šimet taip pat numatytas augimas. Pagrindiniai produkcijos šaltiniai planuojami į Europos Sąjungos valstybes. 2001 m. apyvarta (22 mln. litų) buvo 4 mln. didesnė nei 2000 m. Nemažai pajamų gaunama ir laimint valstybinių užsakymų konkursais. Bendrovė gamina avalynę ir kariašius.** (K.D. Elita)

*** Pasaulio baidarių ir kanuų irklavimo taurės ketvirtame rate, kuris vyko Milane (Italija), Lietuvos baidarininkas Romas Petrukanecas iškovojo dvi pirmąsias vietas ir pirma laiko užsitikrino pasaulio taurės varžybų nugalėtojo vardą.** (L.Z. Elita)

Tikimasi Lietuvos, NATO, Rusijos ir ES ryšių

Atkelta iš 1 psl.

Albanija, Bulgarija, Kroatija, Estija, Latvija, Lietuva, Makedonija, Rumunija, Slovakija ir Slovenija. Višegrado grupė 1991 m. vasarį buvo įkurta Vengrijos Višegrado mieste. Iš pradžių jai priklausė Čekija, Lenkija ir Vengrija, o 1996 m. prie šios grupės narių steigėjų prisijungė Slovakija.

Lenkija, Čekija ir Vengrija tapo NATO naremis 1999 me-

tu kovą. Paklausta apie bendradarbiavimo su Baltijos valstybėmis sritis, kurioms JAV teikia didžiausią svarbą, E. Jones tvirtino, jog šiuo metu JAV dėmesys yra sutelktas į būsimo NATO valstybių narių vadovų susitikimą Prahoje ir valstybių kandidatų atliktą darbą didinant savo karinius pajėgumus.

Pagrindinis susivienijimo dalyvis — „Gazprom“ — galės pirkti ne mažiau kaip 25 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų, „Dujotekana“ — dar 9 procentus. „Mes norime vystyti „Lietu-

ty kovą. Paklausta apie bendradarbiavimo su Baltijos valstybėmis sritis, kurioms JAV teikia didžiausią svarbą, E. Jones tvirtino, jog šiuo metu JAV dėmesys yra sutelktas į būsimo NATO valstybių narių vadovų susitikimą Prahoje ir valstybių kandidatų atliktą darbą didinant savo karinius pajėgumus.

Lietuva prašo ES ministrų užtarimo derybose dėl žemės ūkio

Atkelta iš 1 psl.

„Geriausiu būtu imti dešimties metų laikotarpį, nes tai labiau atspindėtų Lietuvos gamybos potencialą. Taip pat tai būtų gerai dėl struktūrinių procesų, nes Lietuvoje buvo kolektyviniai ūkiai, kurie vėliau suskilo į mažus ir privačius ūkininkų ūkius“, teigė Žemės ir maisto ūkio integracijos į ES departamentą prie ŽŪM ES žemės ūkio politikos

skyriaus vedėja Lina Dumčiūtė. Pasak jos, ES referenciniams laikotarpiams dažnai naudoja 1999 metus, kai dėl Rusijos krizės labai smuko žemės ūkio gamintojų pajamos, eksportas į NVS valstybes. Be to, 1999-aisiais buvo labai prastos oro sąlygos.

Todėl, ŽŪM teigimu, neteislinga nustatyti Lietuvai kvotas pagal 1995-2000 metų referencinius laikotarpius.

Šiek tiek statistikos, kuri oficialiai paskelbta 1998 ir 2000 metais. Čia cukrinių runkelių užauginama daugiau nei 400 c/ha. Taip pat ir grūdinių kultūrų derlingumas didžiausias Latvijos teritorijoje. Čia jų vidutiniškai prikluiama daugiau nei 24-32 c/ha. Šiuo metu dažnas ūkininkas ar atskiros bendrovės, kurių čia dar nemaža, gauna ir didesnius derlius. Žemgalia gali pasigirti gerais žirgynais ir alaus gamyba. Ypač čia turi pasisekimą Tervetės aludariai. Gal todėl, kad čia netoli Jelgava, Ryga, nepalyginamai mažesnis bedarbių skaičius nei Latgalėje. Apžiūrint archeologinius paminklus, negali nepastebėti ūkininkų kiemo. Čia žemės ūkio technika po stogine ar pastatu viduje, ūkiniuose pastatuose daug techninių įrenginių: šauklinės vandeniu, melžimo agregatai, šaldytuvai ir kt.

Turtingesnis kraštas, turtingiau gyvenę ūkininkai sugėbjo savo vaikus išmoksinti. Todėl iš čia, kaip Lietuvoje iš Užnemunės, yra kilę dauguma Latvijos kultūros, meno ir visuomenės veikėjų. Livberzės (Livberze, Dobeles rajons) apylinkėse gimė K. Ulmanis, prie Tervetės — rašytoja A. Brigadere, prie Jelgavos — vertėjas (lietuvių liaudies dainų) V. Plūdūnis (V. Plūdūnis) ir kt.

Lietuvos Žemgalos dalyje vaizdas kiek niuresnis — čia daug dirvonuojančių, piktžolėmis apaugusių laukų, daug perynkštų žolę deginančių, o neartimų žemę ūkininkų. Rodos, ir žemė, ir jos rūšis ta pati, bet požiūris į ją jau kitas. Nesinorėtų, kad ateityje, kaip K. Ulmanio-A. Smetonos laikais, lietuviams reiktų vykti uždarbiauti į Latviją.

Algirdas Girininkas
archeologas

Amerikiečiai konsultuoja Lietuvos medikus ir ligonius

Atkelta iš 1 psl.

Amerikiečių traumatologai žadėjo toliau rūpintis vaikino gydymu ir pritaikyti protezą.

Nors 1998 m. laivui „Comfort“ svečiuojantis Lietuvoje buvo atliktos kelios operacijos, šiemet jų nenumatyta.

R. Jones teigimu, pagrindinis jų tikslas, be dalyvavimo tarptautinėse pratybose Baltijos jūroje, buvo pasidalinti patirtimi su Lietuvos medikais traumų gydymo srityje. Antradienį į laivą atvykusios grupės Lietuvos gydytojų supažindinta su „Comfort“ medicinine įranga, gydymo galimybėmis, personalo pasirengimu.

Laivas-ligoninė „Comfort“ — tai perdarytas tanklaivis, kurio aukštis prilygsta 10 aukštų namui, o ilgis — maždaug

trims futbolo aikštėms. Gydytojų komandą sudaro karinis personalas, o igulų — civiliai jūrininkai. Sumažintos parngties metu laive yra apie 58 kariškiai ir 18 jūrininkų. Tuo tarpu aktyviosios parngties metu jame dirba apie 1,200 kariškių bei 60 civilių jūrininkų. „Comfort“ įrengta 12 operacinių, ligoninė, 3 keltuvai, radiologijos ir kompiuterinės tomografijos aparatai. Jame taip pat sukurtos geros sąlygos visam personalui.

Per metus laivas dalyvauja maždaug 6 karinėse pratybose. Nuo Lietuvos krantų JAV karo laivas „Comfort“ trečiądienį išplauks į Latviją, dalyvaus tarptautinėse pratybose „Rescuer Medceur“.

Pateikta paraiška „Lietuvos dujų“ pardavimo konkursui

Atkelta iš 1 psl.

bei jų transportavimo vamzdynus, užtikrins dujų tiekimą ne mažiau kaip 10 metų, patenkins ne mažiau kaip 70 proc. valstybės gamtinių dujų poreikio bei pateiks priimtina dujų kainos formulę.

Pagrindinis susivienijimo dalyvis — „Gazprom“ — galės pirkti ne mažiau kaip 25 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų, „Dujotekana“ — dar 9 procentus. „Mes norime vystyti „Lietu-

Vilniaus centre archeologai rado

Atkelta iš 1 psl.

grindinio fragmentai, šalia Centrinio pašto — 17 amžiaus mūrinio pastato dalis, po Savių valdybės aikšte rasta 16 amžiaus vidurio krosnis bei buvusio savartyno duobė, o netoli Katedros aikštės praejusią savaitę buvo atkasti 6.5 metro pločio 19 amžiaus medinio gatvės grindinio likučiai. Radiniai patvirtina, kad da-

vos dujas“, kad jos dirbtų pelningai, ir gauti dalį pelno, savo dalyvavimo bendrovės privatizavime motyvus aiškino R. Paliukas.

Jei viskas klostytis sėkmingai, sandorį su dujų tiekėju numatoma baigti iki šių metų pabaigos. Tada privačių investuotojų rankose bus 68 proc. (iš jų 34 proc. priklausio Vokietijos bendrovių „Ruhrgas“ ir „EON Energie“ susivienijimui), vyriausybės — 24.36 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų.

Lietuvos rinkos žinovai numato tolesnį JAV dolerio silpnėjimą

Atkelta iš 1 psl.

Tuo tarpu, anot jo, kai numatomas ilgalaikis vienos valiutos nuvertėjimas kitos atžvilgiu (kaip šiuo metu JAV doleriui euro atžvilgiu), imonėms gali tekti iš esmės peržiūrėti savo plėtros strategiją rinkose, kuriose atsiskaitoma JAV doleriais.

„Hansa-LTB“ valiutų žinovas Rolandas Kaupys abejoja ir tuo, ar geresni JAV firmų pusmečio rezultatai sugėbės pa-

kelti kritusias akcijų kainas. „Apskaitos skandalų sukeltas nepasitikėjimas JAV verslu bus stipresnis veiksnys ir su laikys pasaulio investuotojus nuo doleriais denominuoto finansinio turto pirkimo. O finansinėse JAV kompanijų ataskaitose aptikus naujų apgaulės atvejų ir akcijų indeksams krentant toliau, galima būtų laukti tolesnio euro kainos kilimo JAV dolerio atžvilgiu“, teigė R. Kaupys.

A.†A.

ONAI KENTNERYTEI-KAŠELIENEI

mirus, reiškiamie gilia užuojautą dukrai v.s. ALBINAI RAMANAUSKIENEI ir žentui v.s. LIUDUI RAMANAUSKUI, anūkams v.s. fil. DONATUI RAMANAUSKUI, ps. ASTAI VAIČIENEI, ps. INDREI PAŠKAUSKIENEI, s. RENATAI BORUCKI, jų šeimoms ir visiems giminėms ir artimiesiems.

Lietuvių Skautų Sąjunga kartu su Jumis skausmu ir liūdesiu dalinasi.

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos Pirmininkė

Mūsų mylimai

A.†A.

VANDUTEI KUDIRKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, giliai liūdimė ir reiškiamie nuoširdžią užuojautą vyrui JUOZUI, dukroms, sūnui bei artimiesiems. Ilsekiš Ramybėje.

Kun. Jonas Znotinas
Nelė su šeima

PO ŽEMGALOS KRAŠTĄ PASIDAIRIUS

Turtingas ir gražus Žemgalos kraštas išraišytais šimtais upelių, kurie plukdo savo vandenį į Mušą ir Lielupe. Lygumos, lygumos, tik didesnių upių lomos ir rėvos pajaušina kraštovaizdį. Per ilgus šimtmečius didesni miškų masyvai sunyko, liko krūmokšniai, vadinami klynais, ir upių šlaitai apaugę nedideliais medžiais. Tik šiaurinė ir rytinė Latvijos Žemgalos dalis dar pasipuošusi nedideliais miškeliais.

Šiuo metu Latvijos Žemgalos sritį apima Duobelės (Dobele), Jelgavos (Jelgava), Bauskos (Bauska) ir pietinės Rygos ir Tukums rajonų teritorija.

Žemgaliai iš kitų baltų gentų tarpo pradėjo išsiskirti V a. Tokia jau buvo žemgalių dalis, kad jie XIII-XIV a. atsidūrė dviejose valstybėse. Pietinė dalis atiteko Lietuvos

Didžiąją kunigaikštystei, o šiaurinė — Livonijai. Žemgaliai, vienintelė baltų gentis, kuri dėl savo gamtinių sąlygų mažai turėjo piliakalnių. Latvijos teritorijoje jų tik 25. Žymesni ir geriau ištirti yra Duobelės, Tervetės (Tervetė), Mežuotnės (Mežotne), Daugmalės (Daugmale) piliakalniai, kai Lietuvos Žemgalos teritorijoje jų žinoma tik trys. Gerai ištirti minėti piliakalniai yra gyvi liudininkai XIII a. vykusios kovos su Kalavijuočių ir Livonijos ordinais. Labai įdomi detalė iš žemgalių kovų su ordinais yra Tervetės pilių kompleksas. Visai šalia, per lankininko paleistos strėlės atstuma, nuo žemgalių įtvirtintos pilies ordino riteriai apgaulės būdu pasistatė savo pilį ir vėliau jau jėga išmušė žemgalius iš šios vietos. Per visą XIII a. vyko nuožmi žemgalių kova prieš ordinus. 1250 m. Žemgala už-

kariaujama, 1258 m. ji išsivaduoja, 1272 m. vėl pasiduoda Livonijos ordinui, 1279 m. vėl išsivaduoja ir tik 1291 m. galutinai užimama. Dažnai tai buvusių žemgalių pilių ordinas statėsi savas — mūrinės pilies. Taip žemgalių Duobelės medinės pilaits vietoje 1335 m. išaugo ordino komturų mūrinė pilis, o Bauskos pilies vietoje 1443 m. — ordino fogto pilis. 1336 m. Tervetėje ir 1321 m. Mežuotnėje — ordino pilyms. Žemgalą puolė ir lietuviai. Todėl 1219 m. Mežuotnės pilies žemgaliai, puolami lietuvių, sutiko su Livonijos vyskupo pasiūlymu krikštytis. Apsigynęs nuo lietuvių žemgalių vadas Vestartas išmušė ordino karių, o apsikrikštiję žemgaliai atsimetė nuo tikėjimo.

Pastebėjus kiek didesnį aukštumėlę ar smėlėtą vietą, neapsirinkant gali pasakyti, kad čia gali būti žemgalių kapinynas. Po to, kai Žemgalos

Ant Duobelės piliakalnio Latvijoje buvo pastatyta Livonijos ordino komturų mūrinė pilis. A. Girininko nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

VANDENS PARKUOSE – VASAROS VĖSA

Kur minutei atvesti po karštos ir sunkios vasaros dienos? Populiarūs Čikagos ir apylinkių vandens parkai kviečia atsigaivinti ir panerti į jų purškiančias sroves, krioklius, čiuožti vandens čiuožykloje, takeliais, suktis vietoje ar kristi nuo stacių kalniukų.

Čikagos priemiesčio Wilmette vandens parke šį birželį pradėjo veikti naujos vandens čiuožyklos. Vienos jų ilgis – 142 pėdos, ja nučiuožę per 10 sekundžių, sutiksime penkis netikėtus posūkius, o pačią čiuožyklos viršūnę pasieksite užkopę 34 laiptelius. Šis vandens parkas (Centennial Family Aquatic Center) įsikūręs 2300 Old Glenview Rd., Wilmette ir veikia pirmadieniais-penktadieniais nuo 1 val.p.p. iki 9 val.v., šeštadieniais-sekmadieniais – nuo 11 val.r. iki 7 val.v. Vaikams iki 2 metų įėjimas – nemokamas. Informacija tel. 847-256-9680 (ext. 1).

Nuo rugpjūčio 1 d. turėtų atsidaryti naujas, 10 mln. dol. kainavęs vandens parkas Joliet – „Splash Station Waterpark“ (2780 U. S. Route 6, Joliet, tel. 815-741-7275 (ext. 120)). Šio vandens parko, pastatyto visai šalia esančio Empress Casino padovanotoje žemėje, įranga ir išdėstymas susijęs su geležinkelio tema, mat anksčiau per šią vietovę eidavo geležinkelis, vežęs smėlį ir žvyrą prie Des Plaines upės. Įvairių vandens čiuožyklų ilgis siekia 150 ir 200 pėdų. Parkas turėtų dirbti kasdien nuo 11 val.r. iki 8 val.v.

Čikagoje ir apylinkėse taip pat dar veikia šie vandens parkai.

„Sea Lion Park“ (1825 Short St., Lisle) dirba sekmadieniais-ketvirtadieniais nuo 12 val. iki 9 val.v., penktadieniais-seštadieniais – nuo 12 val. iki 10 val.v. Kasdien uždaromas 5:30-6:30 val.v. Vaikams iki 3 metų įėjimas – nemokamas. Informacija tel. 630-964-3410 (ext. 5).

„Phillips Park Aquatic Cen-

ter“ (828 Montgomery Rd., Aurora) veikia antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12 val. iki 7 val.v. liepos mėnesį; antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12 val. iki 6:30 val.v. rugpjūčio mėnesį. Įėjimas vaikams iki 2 metų – nemokamas. Informacija tel. 630-851-8686.

„Pelican Harbor Outdoor Aquatic Park“ (200 South Lindsey Lane, Bolingbrook) veikia pirmadieniais-penktadieniais nuo 8:30 val.r. iki 10 val.v., šeštadieniais-sekmadieniais – nuo 11:30 val.r. iki 8 val.v. Po rugpjūčio 19 d. darbo dienomis parkas bus atidarytas 4-8 val.v. Įėjimas vaikams iki 3 metų – nemokamas. Informacija tel. 630-627-6127.

„Moran Water Park“ (433 E. St. Charles Rd., Lombard) dirba pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 11:30 val.r. iki 9 val.v., penktadieniais-sekmadieniais – nuo 11:30 val.r. iki 8 val.v. Po rugpjūčio 19 d. darbo dienomis parkas bus atidarytas 4-8 val.v. Įėjimas vaikams iki 3 metų – nemokamas. Informacija tel. 630-627-6127.

„Seafari Springs Aquatic Center“ (1700 Greenbrook Blvd., Hanover Park) veikia pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 11 val.r. iki 7 val.v., antradieniais ir ketvirtadieniais – iki 8 val.v., šeštadieniais – iki 6 val.v., sekmadieniais – nuo 12 val. iki 6 val.v. Įėjimas vaikams iki 3 metų – nemokamas. Informacija tel. 630-830-0300.

„Rainbow Falls“ (100 Lions Drive, Elk Grove Village) dirba pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 10 val.r. iki 8 val.v., penktadieniais – nuo 10 val.r. iki 6:30 val.v., savaitgalį – nuo 11 val.r. iki 5 val.p.p. Po rugpjūčio 16 d. darbo valandos sutrumpės. Įėjimas vaikams iki 2 metų – nemokamas. Informacija tel. 847-228-2860.

„Hidden Creek Aquapark“ (1220 Fredrickson Pl., Highland Park) dirba kasdien nuo 9 val.r. iki 8 val.v., sekmadieniais – nuo 10 val.r. iki 7 val.

v. Įėjimas vaikams iki 3 metų – nemokamas. Informacija tel. 847-433-3170.

„Port Shiloh Waterpark“ (Shiloh Blvd. ir Emmaus Ave., Zion) veikia kasdien nuo 1 val.p. iki 6 val.v. Įėjimas vaikams iki 3 metų – nemokamas. Informacija tel. 847-746-5500 (ext. 455).

Santa's Village pramogų parke ir Racing Rapids vandens parke, kurie įsikūrę East Dundee, IL, jau veikia trys nauji greičio kalniukai, pavadinti „Fire Truck“, „Helicopter“ ir „Parachute Drop“. Visą dieną vaikai ir suaugę gali suktis nesibaigiančioje karuselių eilėje, apžiūrėti ir glostyti gyvulėlius, jodinėti arkliukais, o po to atsivėsinti vandens parke, kuriame veikia keturios vandens čiuožyklos, krioklys „Fiji Falls“ ir teka 450 pėdų ilgio Lazy upė. Šeimos gali atvykti su užkandžiais, čia bus vietos papriešpiečiauti. Šie du pramogų parkai yra tik 30 minučių į vakarus nuo O'Hare oro uosto prie 25 ir 72 kelių sankryžos East Dundee, IL. Daugiau informacijos tel. 847-426-6751.

Skelbimai

Advokatas
Vytienis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACIJOS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Australijoje, Melbourne, 2002 m. liepos 16 d. 6 val.r. (Čikagos laiku) mirė **Liucija Milvydienė-Vilcinaitė**. Liucijos netekusios liūdi: Amerikoje gyvenančios seserys Bronė Nainienė, Jūra Švedienė ir Adelė Bingelienė su šeimomis ir Lietuvoje gyvenanti Aleksandra Žasytė su šeima.

Padėkime Lietuvos ir lietuvių draugui senatoriui R. Durbin! Jis kandidatuoja dar kitai kadencijai į JAV Senatą. Reikalinga finansinė parama. Senatoriaus draugai Brighton Parke šį sekmadienį, liepos 21 d., rengia pietus Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje (4420 S. Fairfield) šiuo tikslu. Bus kugelio, balandėlių ir kt. Prašome atvykti.

Jūra Bakaitienė dainuos kartu su Algimantu Barniškiu ir jo ansambliu per „Draugo“ gegužinę, kuri Tėvų marijonų sodelyje vyks liepos 28 d., sekmadienį. Gegužinė prasidės šv. Mišiomis 11:30 val.r. Tėvų marijonų koplyčioje, po to vyks pietūs, o dar vėliau – muzika, dainos, šokiai, laimėjimų traukimas, daug užsiėmimų vaikams ir suaugusiems. Kviečiame liepos 28 dienos sekmadienį pašvesti „Draugui“!

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43 Str., Čikagoje, š. m. liepos 21 d., sekmadienį, 12 val. Anglijos lietuvių klubas rengia tradicinę gegužinę. Bus įvairaus maisto, veiks baras ir „laimės šulinys“. Groja ir dainuoja Algimantas Barniškis. Visi kviečiami apsilankyti.

Antanas ir Rita Rašymai iš Oak Lawn, Ignas ir Dangira Budriai iš Lockport nudžiugino mūsų gražiomis dovanomis „Draugo“ gegužinės prizų stalui. Dėkojame už dosnumą!

Union Pier „Gintaro“ vasarvietėje Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopa liepos 21 d., sekmadienį švęs Jūros dieną dalyvaujant šauliams ir svečiams. Pradžią – 10 val.r. Čikagos laiku. 94 greitkeliu važiuokite į pietus, išvažiuojant – Union Pier, sukite į dešinę.

veteranų veikla yra gerokai prigesusi. Legionieriai, sulaukę vyresnio amžiaus, nebeužsiima daug kur reikiama. Nedaug kas mūsų besinaudoja jų tritais pastatytais namais. Kalbama, kad nariais gerokai prarėjęs postas ketina parduoti savo turimus namus. Prisimena mūsų nepavykęs bandymas įpiršti JAV pašto įstaigai Dariaus ir Girėno atminimui pašto ženklą išleisti. Prisimena Brooklyn, NY, Dariaus ir Girėno garbei pastatytas paminklas, o taip pat Beverly Shores, IN, įkurtas Lituanicos Parkas ir Dariaus-Girėno žūtį menantis paminklas. Prisimena ir drauge kyla klausimas, o kas gi nutiko su 1993 m. Čikagoje, senajame Midway oro uoste, pritvirtinta paminkline lenta Dariaus ir Girėno transatlantiniam žygiui atminti?

Ak, prisimena (kur gi ne) ir prieš porą metų mūsų laikraščiui nuaidėjusi žinia apie dviejų Amerikos lietuvių užsiėmimą įsigyti „Bellanca“ tipo lėktuvą pakartoti Dariaus ir Girėno skrydį. Kazin, ar jėdų tebeuoslėja savo užsiėmimą? Nebe už marių Dariaus ir Girėno skrydžio 70 metų sukaktis. Kazin, ar kas nors iš mūsų teiksia sukrusti ir pajusti pareigą 2003 metų vasarą iškilmingiau pagerbti kpt. Steponą Darius ir lt. Stasį Girėną, kurie skirdami savo žygį Lietuvai, perskridę Atlanto vandenyną, žuvo nepasiekę tėvynės Lietuvos.

Petras Petrutis

Gegužinės ažuolų pavėsyje susitiko pabendrauti Amerikos lietuvių tautinės sąjungos „Ažuolyno“ nariai, dar ne šimtamečiai.

GEGUŽINĖ AŽUOLŲ PAVĖSYJE

Kas nežino iš toli šviečiančių Ateitininkų rūmų Lemon-te ir greta jų šimtamečio ažuolyno? Žiemomis čia vyksta įvairios konferencijos, o vasaros visus sukviečia į malonias gegužines ažuolų pavėsyje.

Liepos 14-oji – be debesėlio danguje. Be vėjelio šlamesio aukštuose ažuoluose. Geresnė diena nebegalėjo būti Amerikos lietuvių tautinės sąjungos metinei gegužinei. Geresnė proga sutikti senus draugus iš arti ir iš toli vargiai ar begalėje būti, čia suvažiuos ne tik tautinės sąjungos nariai, bet ir jų draugams bei bičiuliams.

– Brokštelk nors trumpai ką nors apie gegužinę „Draugą“, – užpuolė gegužinės vyriausias vadas Petras Bučas.

– O kas nuotraukų padarys? Žinai, reportažas be nuotraukų, tai kaip paveikslas be rėmų, – klausiau.

– Jonas padarys, – tempė už rankos J. Variakojis.

– Ir V. Jasinevičius aparatą atsinešė. Bus daug nuotraukų. Tik, žūrėk, kad „Draugas“ idėtų.

Į gegužinę atsilankė ir tautinės sąjungos veteranai: Jonas Jurkūnas, Vaclovas Mažeika, Antanas Juodvalkis, Eugenijus Bartkus ir daug kitų. Atvyko ir „Vilties“ dr. jos pirm. Algirdas Matulionis iš Cleveland. Ir spaudos darbuotojai Vytautas Radzius, Juozas Žygas, Bronius Nainys, Stasys Dziugas ir kt.

Svetainėje su vaišėmis visus pasitiko Irena Dirdienė. Jai padėjo Severina Jušienė, Bronė ir Albertas Kremeriai ir Danutė Kirkienė.

Gaivinantiais gėrimais bare visus aptarnavo Jeronimas Gaizutis ir Algirdas Kirka. Kitus įvairius gegužinės reikalus tvarkė Matilda Marcinkienė.

– Loterijos bilietai du už dolerį, – skelbė bilietėlių platintoja.

– Pas mane visi laimingieji, – konkuravo antroji.

– Laimėjau veidrodį su gra-

žuole, – laimikį, kaip automobilio ratas, nešėsi G. Kazėnas. Loterijoje laimės dalino Sigutė Žemaitienė, Kazė Pažarniukienė, Gražina Normantienė ir Onutė Stenulienė.

Kokia būtų gegužinė be Stasės Jagminienės kapelos? Visa „Tėviškės“ kapela čia trenkė polkas, tango ir mūsų gražias dainas, kad skambėjo visas ažuolynas. Jaunystę prisiminę poros suko ratus.

– Gaila, kad „trečiabangis“, jaunimo nesimato, –

ieškojo šokėjos išlepintas Naras. Tiesa, jų nebuvo. Daugumą sudarė „dypukai“, atvykę sutikti senus draugus, aptarti, ką rinkime į Lietuvos prezidentus, nuspręsti, ar starysime Valdovų rūmus, pasitrinti, kokia draugų sveikata atvykstant į gegužinę iš Indianos ir Ohio ar tolimų Čikagos priemiesčių.

Dalyvių buvo labai daug, nes ažuolyno stalai nepajėgė sutalpinti svetelių ir teko pristatyti stalus iš svetinės. Rengėjai ir svečiai gegužinė buvo labai patenkinti. Br. J.

„Vilties“ draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis ažuolų pavėsyje aptaria „Dirvos“ leidimo reikalus su Irena Kriaučiūniene.

V. Jasinevičius nuotr.

Tautinės sąjungos gegužinėje linksminosi ir spaudos bendradarbiai. Iš kairės: Antanas Juodvalkis, Bronius Nainys, Vytautas Radzius ir Juozas Žygas.

Vytauto Jasinevičius nuotr.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pagrindiniai „Ažuolai“ vėl susitiko gegužinėje. Iš kairės: Jonas Jurkūnas, Algirdas Matulionis, Petras Bučas, Eugenijus Bartkus, Jonas Variakojis, Vaclovas Mažeika ir Oskaras Kremeris.

Vytauto Jasinevičius nuotr.

TARP MŪSŲ KALBANT

DARIUS IR GIRĖNAS NARSŲS VYRAI BUVO

Jūs, gerbiamieji skaitytojai, tikriausiai girdėjote anekdotiškai skambantį nutikimą, vienoje mūsų šeštadieninėje lituanistikos mokykloje, kuomet mokytojai paprašius įvardinti kurį nors Lietuvos kunigaikštį, vienas mokinukas pakėlęs ranką pasakė: Darius ir Girėnas. Ak, Steponas Darius ir Stasys Girėnas nebuvo Lietuvos kunigaikščiai, tačiau jie du verti kunigaikštisčio lygio pagarbos.

Šiomis dienomis sukanka 69-neri metai nuo Dariaus ir Girėno skrydžio ir jų tragiškos mirties. Čikagoje, Marquette

ir California gatvių sankryžoje, stovi prieš 67-nerius metus pastatytas ir prieš porą metų atnaujintas didingas Dariaus ir Girėno paminklas. Anksčiau, minint transatlantinio žygio metines sukaktis, prie šio paminklo būdavo rengiami paradai. Žygiuodavo šimtai, o juos stebėdavo tūkstančiai žmonių. Įrengtoje tribūnoje kalbas sakėdavo ne vien mūsų lietuvių, bet ir kitataučiai. Kalbėdavo ne eiliniai, bet organizacijų vadovai ir valdžios atstovai. Grodavo orkestrai, o pati paminklas skėsdavo gėlėmis.

Dainavietės („Dainavos“ ansamblio dainininkės) neša Lietuvos vėliavą 1953 m. Dariaus ir Girėno skrydžio minėjime